

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Gabriela Bărbulescu

Daniela Beșliu

Daniela-Elena Ioniță

COMUNICARE în limba română

Manual pentru clasa a II-a

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

Acest manual școlar este proprietatea Ministerului Educației.

Acest manual este aprobat prin Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3970/15.06.2018 și este realizat în conformitate cu programa școlară aprobată prin Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3418/19.03.2013 și se distribuie **gratuit** elevilor.

116.111 - numărul de telefon de asistență pentru copii

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Gabriela Bărbulescu

Daniela Beșliu

Daniela-Elena Ioniță

COMUNICARE în limba română

Manual pentru clasa a II-a

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT DE:						
Anul	Numele elevului care a primit manualul	Clasa	Școala	Anul școlar	Starea manualului*	
					la primire	la returnare
1.						
2.						
3.						
4.						

* Starea manualului se va înscrie folosind termenii: nou, bun, îngrijit, nesatisfăcător, deteriorat.

Cadrele didactice vor controla dacă numele elevului este scris corect.

Elevii nu trebuie să facă niciun fel de însemnări pe manual.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BĂRBULESCU, GABRIELA

Comunicare în limba română: manual pentru clasa a II-a / Gabriela Bărbulescu,

Daniela Beșliu, Daniela-Elena Ioniță. - București: Editura Didactică și Pedagogică, 2021

ISBN 978-606-31-1380-2

I. Beșliu, Daniela

II. Ioniță, Daniela-Elena

37

Ediția a IV-a

© **E.D.P. 2021.** Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate Editurii Didactice și Pedagogice, București. Orice preluare, parțială sau integrală, a textului sau a materialului grafic din această lucrare se face numai cu acordul scris al editurii.

© **Gabriela Bărbulescu, Daniela Beșliu, Daniela-Elena Ioniță**

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

Str. Spiru Haret nr. 12, sector 1, cod 010176, București

Tel.: 021.315.38.20

Tel./fax: 021.312.28.85

e-mail: office@edituradp.ro

www.edituradp.ro

Comenzi pentru această lucrare se primesc:

- prin poștă, pe adresa editurii
- prin e-mail: comenzi@edituradp.ro
comercial@edituradp.ro
- prin telefon/fax: 021.315.73.98

Redactor: **Iulia Eremia, Valentina Jercea**
Tehnoredactori: **Marian Cernea, Zoran Popovici**
Grafica: **Marian Cernea**
Coperta: **Otilia-Elena Borș**

Manualul digital este realizat cu sprijinul
Societății Române de Televiziune

Număr de plan: 66057/2021

Tiparul executat la C.N.I. CORESI București

Deșteaptă-te, române!

Andrei Mureșanu

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate ori moarte!” strigă toți.

Preoți, cu crucea-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!

Lecții de predare-învățare

Recapitulare și evaluare

Competențe generale și specifice

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute

- 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate
- 1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat
- 1.3. Identificarea sunetelor, a silabelor în cuvinte și a cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate
- 1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute

2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare

- 2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare
- 2.2. Transmiterea de informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic
- 2.3. Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare
- 2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine

3. Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute

- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
- 3.3. Identificarea semnificației unor simboluri, în contexte cunoscute
- 3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei

4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

- 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare
- 4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază
- 4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale

SĂ FACEM CUNOȘTINȚĂ!

Bine te-am găsit!
Eu sunt Robi.

Anul acesta vom parcurge împreună paginile manualului de Comunicare în limba română.

Mie îmi place mult să citesc și să învăț cuvinte noi. Scriu chiar și mici povestiri. Cei care mă cunosc spun că mă exprim corect și știu să comunic în limba română.

Tu cum te numești? Ce îți place să faci? Ce spun cei din jur despre tine?

Așa cum știi, poți folosi și manualul digital pe calculator, laptop sau tabletă.

Te vor ghida următoarele semne:

Privește, ascultă, apoi comunică despre...

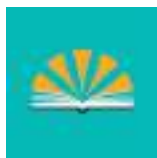
Biroul de învățare (rezolvi, verifici)

Privește, citește, apoi discută

- La fiecare lecție te vor ajuta rubricile:

Vocabular

- Învățăm cuvinte noi

Înțelegem textul

- Descifrăm înțelesul textului

Lucrăm împreună

- Activități în grup, în perechi

Exersează!

- Aplici ce ai învățat

Reținem!

- Cunoștințe și reguli importante

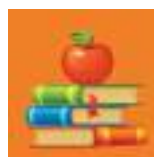
Ne jucăm!

- Și învățăm!

Cutiuța cu idei

- Ne antrenăm creativitatea

Clubul de lectură

- Recomandări pentru lectura suplimentară

POVEȘTILE CĂRȚII

- Povestește-le colegilor o întâmplare din vacanță.
- Despre ce crezi că ar putea povesti copiii din imagine? Formulează întrebări pentru ei.
- Cum ți-ai dori să arate clasa sau școala ta? Desenează și povestește.

ÎȚI VEI REAMINTI...

- cum se poartă un dialog;
- cum te prezinți, cum formulezi o părere;
- care sunt semnele de punctuație;
- despre cuvintele cu același sens și despre cuvintele cu sens opus;
- sunetele și literele alfabetului limbii române.

VEI ÎNVĂȚA...

- despre carte și cuprinsul ei;
- să scrii pe liniatură tip II;
- cuvinte noi.

VEI REUȘI...

- să citești texte;
- să copiezi, să transcrii și să scrii după dictare texte scurte;
- să formulezi enunțuri, propoziții;
- să alcătuești texte scurte;
- să povestești oral întâmplări;
- să ordonezi alfabetic cuvinte.

PROIECT

Jurnal de vacanță

- Pe o foaie A4 desenează un loc în care ți-ai petrecut o parte din vacanța de vară. Poți lipi și imagini decupate.
- Scrie câteva enunțuri în care:
  - să povestești o întâmplare;
  - să exprimi ce ai simțit;
  - să explici de ce ai ales acest loc.
- Adunați fișele voastre într-un jurnal de vacanță al clasei.

Îți amintești cum a fost prima zi de școală? Povestește.

O cetate minunată
Stă cu poarta descuiată.
Ghici, ce e?

Prima zi de școală

după Ionel Teodoreanu

Este o dimineață cu **brumă**. Peste frunze galbene și roșii se vede cerul albastru-cenușiu. Cântă cocoșii. Fănuță merge bocănind spre școală. Are ghiozdanul în spinare. Înăuntru se află caietul și creioanele. Sunt săltărețe și gălăgioase. Mama îl privește cu drag.

Răsună curtea școlii de râs cu atâtea glasuri vesele și subțirele. Clopoțelul acoperă **larmă**. Copiii își caută curioși noile clase.

Doamna îi privește cu ochi calzi.

— Bună dimineața, copii!

Soarele parcă strălucește mai vesel acum.

— Ce vom învăța anul acesta? se întreabă Fănuță.

Vocabular

brumă – strat fin de cristale de gheață care se formează în nopțile reci de toamnă.

larmă – zgomot mare, gălăgie.

Ne jucăm!

De-a actorii

Grupati-vă câte trei. Purtați o discuție ca și cum v-ați fi reîntâlnit în prima zi de școală.

Înțelegem textul

Alege răspunsul corect.

- Când se întâmplă faptele povestite?
  - a.** vara, în ultima zi de școală;
  - b.** toamna, în prima zi de școală;
  - c.** toamna, într-o zi de școală obișnuită.
- Ce simt copiii aflați în curtea școlii?
  - a.** bucurie; **b.** tristețe; **c.** teamă.
- Cum îi întâmpină doamna învățătoare?
  - a.** cu gălăgie; **b.** cu veselie; **c.** cu bunățate.

* Explică de ce ai ales fiecare răspuns.

Lucrăm împreună

1. Lucrează împreună cu colegul de bancă.

Citește două enunțuri din text, în șoaptă. Colegul te urmărește. Când termini, îți spune dacă ai citit bine. Te corectează dacă ai greșit.

Schimbați rolurile.

2. Povestește-i colegului ce ai reținut din textul citit.

3. De ce soarele pare mai vesel după ce vorbește doamna învățătoare? Spune-ți părerea.

4. Ce crezi că vei învăța anul acesta? Scrie ideile tale pe un bilețel colorat. Afișați toate bilețele la tablă. Citiți-le împreună.

5. Imaginați-vă că aveți un coleg nou și faceți cunoștință. Vă spuneți numele, vârsta, pasiunile.

Cutiuța cu idei

Realizați un jurnal al clasei.

- Faceți rost de un caiet mare.
- Decorați-i coperta și scrieți numele clasei.
- În fiecare zi, pe rând, câte un copil din clasă scrie impresiile lui din ziua respectivă, despre evenimente școlare.
- Adăugați imagini, fotografii.
- Nu uitați să scrieți data pe fiecare pagină!

La sfârșitul anului școlar veți avea o comoară cu amintiri.

Exersează!

1. Transcrie, din textul citit, enunțurile în care se vorbește despre toamnă.

2. Găsește, în text, cuvintele care au legătură cu activitățile de la școală. Scrie-le în caiet.

3. Scrie trei enunțuri despre școală.

Clubul de lectură

Citește fragmentul din cartea *Prăvale-Baba*, de Ionel Teodoreanu, în care descoperi ce a făcut Fănuță în prima zi din viața lui de școlar.

Unde școala se ivește, pământul se îmbogățește.

Cum comunică între ele animalele?
Dar oamenii?

Propoziția. Enunțul

Lucrăm împreună

Formulează câte trei enunțuri pentru fiecare dintre imaginile de mai jos.

Scrie enunțurile potrivite imaginii care îți place mai mult.

Înțelegei mesajul?

De ce?

- Scrie un mesaj, folosind cuvintele de pe ecranul telefonului.

Reținem!

Oamenii comunică folosind enunțuri/propoziții. Acestea sunt formate din cuvinte. Cu ajutorul lor, transmitem sau solicităm informații, ne exprimăm sentimentele, ideile și opiniile.

Comunicarea orală și comunicarea scrisă

- Despre ce credeți că discută persoanele din imagini? Realizați scurte dialoguri.

Ne jucăm!

Telefonul fără fir

Formați trei grupe. Jucătorii se așază în șir. Primul din șir ascultă un mesaj spus în șoaptă de învățător, apoi îl transmite la ureche următorului copil. Ultimul copil din șir rostește mesajul (cuvântul) cu voce tare. Câștigă grupa care transmite corect mesajul până la ultimul copil.

Reținem!

Oamenii comunică oral și în scris. Atunci când discutăm cu alte persoane, vorbim pe rând, îl ascultăm pe cel care vorbește, păstrăm ideea, pronunțăm cuvintele clar și corect. Acestea sunt regulile unui dialog civilizat.

Lucrăm împreună

1. Alege explicația potrivită pentru fiecare copil din imagine.

Matei
dictare

Scrierea cu litere
de mână a unui
text tipărit

Maria
transcriere

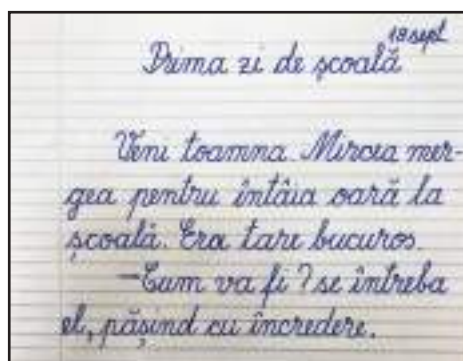
Scrierea unui
text după
model, cu litere
de mână

Alex
copiere

Scrierea unor
cuvinte sau
enunțuri spuse de
altcineva

2. Copiază textul. Respectă mărimea spațiului tip II, distanța dintre cuvinte și așezarea în pagină.

- Scrie după dictare. Discută despre folosirea semnelor de punctuație.

Odată cu toamna vin ploile reci. Nu este frunză sau firicel de iarbă să nu tremure. Soarelui i se face milă.

— Cum să las eu viața fără pic de căldură? zice el.

Ne jucăm!

Cuvintele din cele două propoziții s-au încurcat. Scrie tu enunțurile corecte.

este

cartea

bună

școala

prietena

mea

cetatea

este

învățăturii

Propune-le colegilor o propoziție încurcată.

Semne de punctuație

Ce crezi că ar povesti o carte dacă ar putea vorbi?

Are foi, dar nu e pom,
Îți vorbește ca un om.

Povestea cărții de povești

după Emilia Căldăraru

Gheorghită primește o carte de povești. O **isprăvește** de citit repede. Se plictisește. Rupe o foaie pentru un avion.

Se aude un scâncet.

— Tu erai? întreabă Gheorghită.

— Eu. Mai bine zis, o rămașiță din cartea ta. Știi povestea cărții de povești?

Și cartea îi povestește ce gânduri minunate se nasc în mintea scriitorului. Desenatorul le zugrăvește în culori. Povestea trece prin pădure. De acolo vin buștenii din care se face hârtia. Tipograful culege literele pentru tipar. Apoi foile se leagă între coperti.

— Nu știam cât se muncește pentru o carte. Oare pot să o lipesc înapoi? se gândește Gheorghită.

Vocabular

isprăvește – termină, sfârșește.

Ne jucăm!

De-a actorii

Formați grupuri de câte trei și dramatizați povestea. Împărțiți rolurile în grupul vostru. Rolurile sunt: povestitor, Gheorghită și cartea de povești. Creați dialogul personajelor, după imaginația voastră.

Înțelegem textul

1. Alege răspunsul potrivit.

• Ce a primit Gheorghită în dar?

a. o carte; **b.** un avion; **c.** un calculator.

• De ce a rupt băiatul foaia din carte?

a. se plictisea; **b.** voia un avion;

c. nu știa cât se muncește pentru o carte.

• Care este prima persoană care lucrează la o carte?

a. tipograful; **b.** desenatorul; **c.** scriitorul.

2. Găsește un alt titlu potrivit textului citit.

Lucrăm împreună

- Citește enunțurile în care se vorbește despre:
  - ce simte foaia ruptă din carte;
  - apariția cărții de povești.
- Împarte pagina caietului în patru, ca în modelul alăturat. Scrie sau desenează în casete:
  - care sunt personajele;
  - ce a făcut băiatul din foaia ruptă;
  - cine lucrează la apariția unei cărți;
  - ce părere ai despre gestul lui Gheorghită și de ce. Prezintă-le colegilor ce ai lucrat.
- Întâmplarea povestită este adevărată sau imaginară? Explică de ce crezi acest lucru.
- Fiecare se gândește la o carte pe care a citit-o, apoi formulează un enunț după modelul:
„Dacă aș fi o carte, aș fi... , pentru că... .”

Exersează!

- Iată un fragment din tema lui Gheorghită. Ce reguli a respectat?

- Scrie, după dictare, dialogul din text.
- Răspunde la întrebări.
  - De ce se aude un scâncet?
  - De ce nu trebuie rupte paginile cărților?
- Gheorghită îi povestește mamei întâmplarea. Scrie un text de trei-cinci enunțuri.

Povestea cărții de povești

A	B
C	D

Cutiuța cu idei

Realizează un semn de carte pentru manualul de Comunicare în limba română.

Scrie, pe semnul de carte, un proverb despre școală, carte sau învățătură.

Găsește, în text, un lucru bun făcut de Gheorghită. Explică răspunsul tău.

Cine are carte are parte.

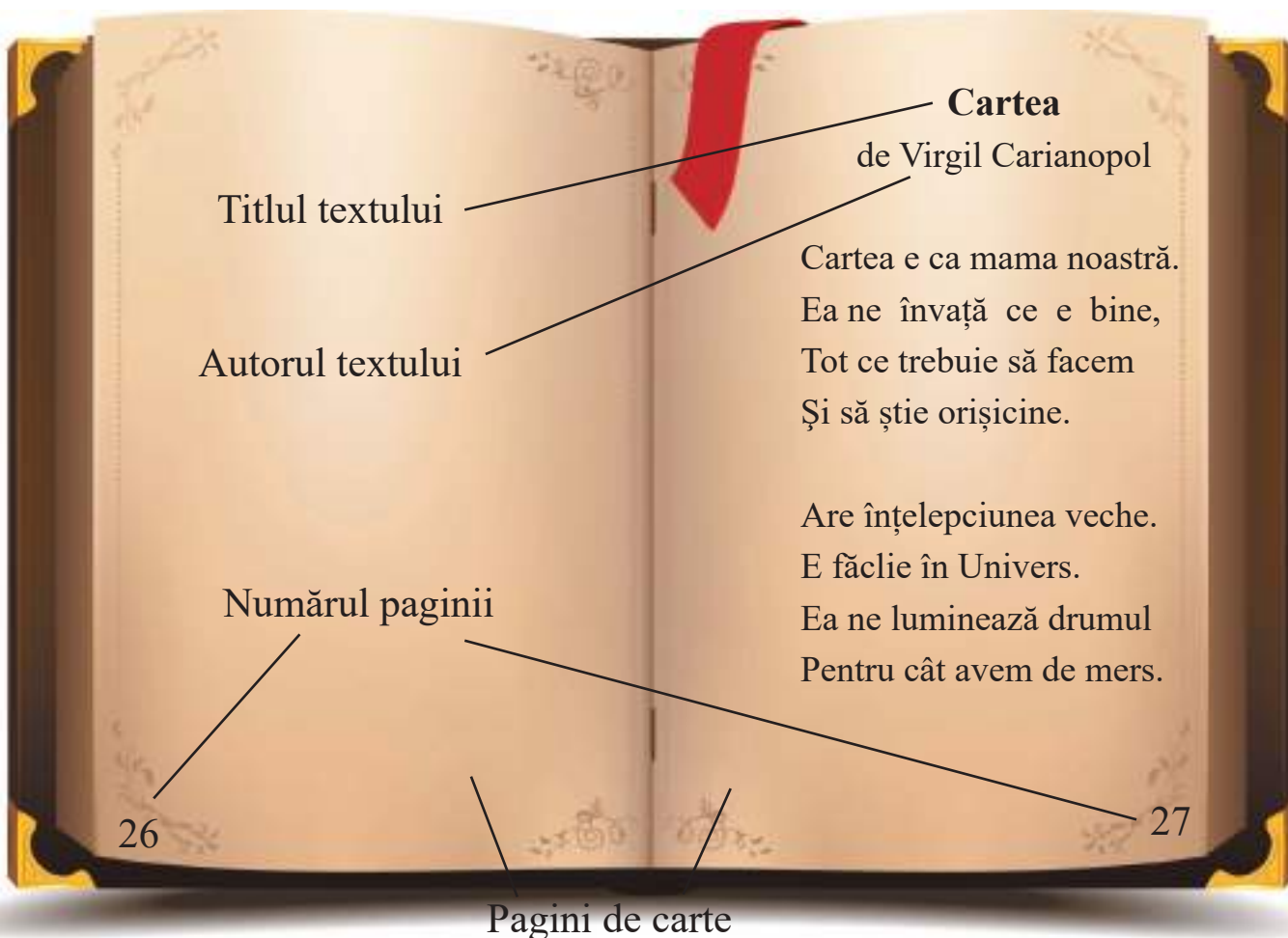

Oare cartea ar putea fi o comoară?

Aici e ascuns alt cuvânt!

C R E T A

Cartea. Cuprinsul cărții

Exersează!

1. Citește textul cu atenție. Cum este considerată cartea?
2. Citește cuprinsul manualului de Comunicare în limba română. Unde se află în carte? Spune câte pagini are manualul tău. Citește titlurile care ți se par mai interesante. Spune la ce pagină se află.
3. Scrie două propoziții (enunțuri) folosind cuvintele *carte* și *scriitor*.
4. Grupează cuvintele care au înțeles asemănător: *drum, zice, zărește, făclie, vine, limpede, știre, cale, vede, sosește, spune, torță, veste, clar*.

Reținem!

Cu ajutorul cuprinsului ne orientăm într-o carte. Așa știm la ce pagină se găsește fiecare text.

Ce fel de cărți există?

Cu ce personaj de carte ți-ar plăcea să semeni? De ce?

În lumea poveștilor

Lucrăm împreună

Amintiți-vă din ce povești sunt imaginile. Ce dialog poartă personajele?

Formați grupe potrivite și purtați dialogurile.

Exersează!

1. Transcrie dialogul de mai jos și completează cu semnele de punctuație necesare.

☐ Cât ai dat pe încălțări ☐ întrebă sfios Iepurele ☐

☐ Doi galbeni am dat ☐

Și Ogarul începu a se fuduli cu cizmele lui ☐

☐ Se găsesc cizme și pentru mine ☐ vru să știe Iepurele ☐

2. Scrie un dialog de trei-cinci enunțuri între o frunză și vântul rece de toamnă.

3. Imaginează-ți că lupul este un personaj bun (pozitiv). Ce sfaturi ar da el ieșilor? Scrie sfaturile în caiet.

Cutiuta cu idei

Lanțul lecturii

Organizați în clasă un colț al lecturii.

Fiecare copil va construi un lanț: de câte ori va termina de citit o carte, va adăuga un inel de hârtie, pe care va nota titlul cărții și autorul.

O carte este ca o grădină pe care o duci în buzunar.

Care literă crezi că este cea mai importantă?

Spune repede cuvinte care încep cu litere din numele tău!

Cearta literelor

Literele trăiesc în pace. Demult însă *se ciondăneau*. Se lăuda fiecare. Începu litera **A**:

— Eu sunt cea mai importantă. Cu mine începe alfabetul. Mi se cuvine respect.

Intră în vorbă litera **C**.

— Eu încep cuvântul *casă*. Ce poate fi mai frumos și mai *trainic*?

Litera **M** se mândrea că ea începe cuvântul *mama*. **N** găsi cuvântul *noi*. **S** spuse cuvântul *soare*.

Fiecare credea că este cea mai importantă. Le auzi **Alfabetul**. El le spuse că numai unite literele scriu atât de frumos cuvintele și poveștile.

Vocabular

se ciondăneau – se certau.

trainic – rezistent.

Ne jucăm!

Desenați literele ca personaje de poveste.

Înțelegem textul

Alege răspunsul corect:

- De ce se certau literele?
  - a. deoarece nu știau care este cea mai importantă;
  - b. fiindcă nu știau care este cea mai frumoasă;
  - c. pentru că nu formau cuvinte împreună.
- Ce au aflat literele?
  - a. că toate fac parte din alfabet;
  - b. că au valoare numai împreună;
  - c. că pot trăi în pace.

Lucrăm împreună

1. Citiți lecția pe roluri.
2. Citiți enunțurile care cuprind cuvintele pe care literele le consideră importante.
3. Lucrează alături de colegul/colega de bancă.
  - Citește primul alineat din text, în șoaptă. Colegul/colega te urmărește. Când termini, îți spune dacă ai citit bine. Te corectează dacă ai greșit.
  - Schimbați rolurile. Acum citește el/ea ultimul alineat.
4. Citește proverbul: *Lauda de sine nu miroase-a bine*. Crezi că se potrivește literelor din povestea noastră? De ce?

Exersează!

1. Scrie câte trei cuvinte pe care le consideri importante, care încep cu literele din povestea citită.
2. Scrie alfabetul cu litere mari și mici de mână.
3. Scrie enunțuri în care toate cuvintele încep cu aceeași literă.
Exemplu: *Adriana a adus acadele acrișoare*.
4. Scrie numele colegilor tăi, în ordine alfabetică.
5. Desparte în silabe cuvintele: *ceartă, trainic, frumoasă, important, alfabet, ceas*.

Cutiuța cu idei

Pe o foaie A4 realizează un dicționar al elevului. Scrie cuvinte care au legătură cu viața de școlar. Folosește desene. Pune fișa în portofoliul personal.
Exemplu: acuarele

Reținem!

Alfabetul limbii române conține 31 de litere ordonate astfel: a, ă, â, b, c, d, e, f, g, h, i, î, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, ș, ț, t, u, v, w, x, y, z.

Toate literele au perechi: literă mare (majusculă) – literă mică (minusculă).

Clubul de lectură

Citește poezia *Alfabetul*, din volumul *Prisaca*, de Tudor Arghezi.

Mândria îl orbește pe om.

ACUM ȘTIU!

Exersează!

1. Citește, cu atenție, șirurile de cuvinte. În fiecare șir stă ascuns un cuvânt care face ca enunțul să nu fie corect. Găsește aceste cuvinte, apoi scrie enunțurile corecte în caiet.

Vacanța de vară toamnă a fost minunată.

A început un nou vechi an școlar.

Fănuță vrea dorește să afle multe lucruri.

Manualele ascund în paginile filele lor informații interesante.

2. Grupează cuvintele de mai jos, după numărul de silabe.

o silabă

două silabe

trei silabe

patru silabe

cinci silabe

școală, parc, exercițiu, cuvinte, ghiozdan, bibliotecă, manual, școlari, întrebare, comunicare, pix, învățătură.

3. Pentru fiecare dintre imaginile alăturate, scrie câte două propoziții sau enunțuri.

Ce ar putea discuta cele două prietene?

Scrie dialogul în caiet.

• Descoperă cuvintele cu sens opus:

Buturuga mică răstoarnă carul mare.

Strânge bani albi pentru zile negre.

La plăcinte înainte, la război înapoi.

Ne jucăm!

Formează cuvinte combinând silabele:

car țel te ne bă vi iat ie tuș

Propune-le și tu colegilor un joc asemănător.

ȘTIU, POT, REZOLV

Apreciază singur

1. Scrie după dictare:

Toamna a adus un nou an școlar. Acum suntem elevi în clasa a doua.

Doamna învățătoare ne îndeamnă să fim silitori. Știți ce ne spune?

— Cărțile sunt prietenele noastre.

2. Desparte în silabe cuvintele următoare:

răchită, dicționar, cerc, ghindă, ghiozdan, umbrelă.

3. Ordonează alfabetic cuvintele care denumesc obiectele din imagini:

Calificative			
	S	B	FB
1	● ● ●	● ● ● ●	● ● ● ● ●
2	● ● ● ●	● ● ● ● ●	● ● ● ● ● ●
3	● ● ● ● ● ●	● ● ● ● ● ● ● ●	● ● ● ● ● ● ● ● ●
4	●	● ●	● ● ●
5	● ●	● ● ● cu erori	● ● ● + ● ●

4. Privește, cu atenție, imaginile. Scrie pentru fiecare câte un enunț potrivit.

5. Scrie un text de trei-cinci enunțuri în care să te prezinți.

NE JUCĂM ȘI ÎNVĂȚĂM

- Trimiți un email prietenului tău. De câte ori apeși fiecare tastă?
(Scrie textul în caiet, apoi socotește.)

- Găsește cuvintele ascunse în careul de mai jos. Grupează-le în perechi pe cele cu sens opus.

V	E	C	H	I	S	J
E	T	A	Z	V	T	O
S	U	S	I	B	A	S
E	N	O	A	P	T	E
L	M	A	R	E	M	N
M	E	R	G	E	I	O
T	R	I	S	T	C	U

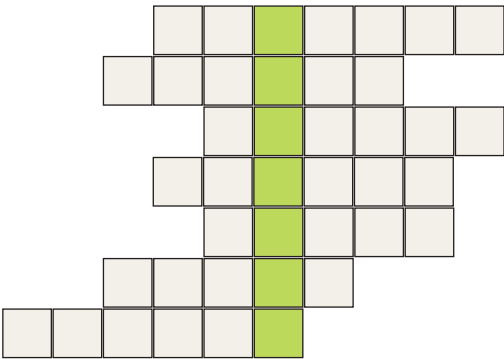
- Formează cuvinte noi, înlocuind litera subliniată cu alte litere:
bal, carte, casă, rod.
Exemplu: cană – casă – cară – cadă

- Continuă șirul respectând regula:
apă, bufniță, cub .....

- Completează rebusul. Pe verticală vei descoperi ce aduce bucurie școlarilor.

1. Ne ajută să comunicăm.
2. Rostită cu o singură deschidere a gurii.
3. Loc unde învățăm multe lucruri.
4. Discuție între două sau mai multe persoane.
5. Șir de cuvinte cu înțeles.
6. Purtată în ghiozdan și plină de cunoștințe.
7. Semnul grafic al unui sunet.

POVEȘTILE TOAMNEI

- Îți place toamna? De ce?
- Privește imaginea alăturată. Unde crezi că merg copiii? Ce discută? Cum se joacă? Povestește.
- Pictează un peisaj de toamnă. Imaginează-ți o scurtă poveste a cărei acțiune are loc în decorul pictat de tine.

ÎȚI VEI REAMINTI...

- cum prezinți un loc sau un obiect;
- cum se despart în silabe cuvintele la capăt de rând.

VEI ÎNVĂȚA...

- despre textul literar (povestiri și poezii);
- cum se intonează și se scriu propozițiile care au la final semnul exclamării;
- să povestești o întâmplare trăită sau observată;
- cuvinte noi.

VEI REUȘI...

- să citești texte;
- să așezi corect un text în pagina caietului;
- să formulezi enunțuri și propoziții;
- să povestești oral întâmplări;
- să scrii texte scurte.

PROIECT

Muzeul toamnei

Organizați muzeul într-un colț al clasei.

Puteți aduce:

- fructe și legume;
- îmbrăcăminte și încălțăminte;
- obiecte folosite mai ales toamna;
- jucării făcute din frunze, ghinde, rămurele, castane etc.;
- tablouri de toamnă, texte etc.

Etichetați exponatele. Pregătiți-vă să fiți ghizi.

Invitați-i pe colegii din clasele întâi și pregătitoare să viziteze muzeul vostru.

De ce vine toamna?

Ce cade în apă
Și nu face stropi?

Frunza

după Emil Gârleanu

Vocabular

bumbac – plantă cu semințe acoperite cu puf din care se obțin fire textile.

Vântul începu să bată. Zilele erau mai răcoroase. Apusurile înroșeau pământul.

Frunza își simțea puterile slăbite. Greu putea să țină piept vântului. Se clătina în toate părțile. Câteva prietene fluturară prin aer.

Curând rămase numai ea în tot copacul. Ramurile goale se loveau unele de altele. Parcă tremurau de frig. Deasupra era cerul cu nori grei ca de **bumbac**. Stoluri întregi de păsări plecau în șir. Frunza băgă de seamă că și cuiburile rândunecelor rămăseseră goale.

Ne jucăm!

Formați două grupe.
Alegeți câteva semne ale toamnei și redați-le numai prin gesturi.
Ghiciți ce mimează colegii!

Înțelegem textul

1. Alege răspunsul corect.

- Ce semne arată că frunza este gata să cadă?
  - a.** stoluri plecau în șir;
  - b.** cuiburile rămăseseră goale;
  - c.** își simțea puterile slăbite.
- Ce prietene ale frunzei au fluturat prin aer?
  - a.** rândunele; **b.** alte frunze; **c.** ramurile.

2. Realizează un desen în care să ilustrezi ideile din textul citit.

Lucrăm împreună

1. Citește, din textul „Frunza”, enunțurile care corespund imaginilor alăturate.

2. Observă și citește:

- titlul textului;
- numele autorului;
- cuvântul de la începutul fiecărui alineat.

3. Povestește ce ai reținut din ultimele șase enunțuri din text.

4. Cum arată un cuib de păsări? Privește imaginea și spune ce formă are, din ce este făcut, unde se află etc.

Reținem!

Textul este un grup de enunțuri legate prin înțeles. Un text are unul sau mai multe **alineate**.

Textul literar este creația imaginației autorului și are ca scop să emoționeze, să impresioneze cititorul.

Exersează!

1. Răspunde la întrebări:

- a. Ce semne ale toamnei sunt amintite în text?
- b. Cum crezi că se simțea frunza? De ce?
- c. Ce alt titlu ar putea avea textul?

2. Scrie câte un enunț, folosind cuvintele și expresia de mai jos:

apus, stol, bagă de seamă.

3. Privește imaginea alăturată. Scrie un text de patru-cinci enunțuri în care să ai două alineate. (Vorbește despre *toamnă, frunze, pasăre, adăpost.*)

Cutiuța cu idei

Imaginează-ți că frunza discută cu o pasăre pregătită să plece în țările calde.

Despre ce vorbesc ele?

Floare și soare, ploaie și ninsoare se trec pe rând, zile și nopți furând.

Ce ai face dacă ai găsi o pasăre cu aripa frântă și ai ști că nu o poți lua acasă?

Tulpină, frunze, ace are,
Verde e și pe ninsoare.

Vocabular

frântă – ruptă.

crivăț – vânt puternic și rece care suflă iarna.

Ne jucăm!

Prezentați textul ca pe o scurtă piesă de teatru (dramatizare).

Ce credeți că ar mai fi putut spune fiecare personaj?

Aplaudați-vă colegii. Lăudați-i pe cei care au avut idei interesante.

Bradul

poveste populară românească

Era toamnă. Păsările călătoare plecaseră. Rămăsese numai una. Avea aripa **frântă**. Ceru ajutor salciei.

— Îmi dai voie să trăiesc între ramurile tale?

— Eu nu adăpostesc străini!

Nici stejarul nu dori să o primească. Pasărea ajunsese cu greu sub un brad.

— Stai pe crengile mele! îi zise ușor bradul.

— Îți mulțumesc!

Vântul împrăștiă frunzele galbene.

— Pot să scutur frunzele bradului? îl întrebă Vântul pe Moș **Crivăț**.

— Nu. A fost bun cu mica pasăre. Trebuie să avem milă de el. Să își păstreze mereu podoaba verde!

Înțelegem textul

1. Alege răspunsul corect.

• De ce pasărea rămăsese aici?

a. îi plăcea salcia;

b. avea o aripă ruptă;

c. dorea un adăpost pentru iarnă.

• În ce ordine a cerut pasărea ajutor copacilor ?

a. brad, stejar, salcie;

b. stejar, salcie, brad;

c. salcie, stejar, brad.

2. De ce crezi că bradul a ajutat pasărea? Scrie răspunsul în caiet.

Lucrăm împreună

1. Citește enunțul din care înțelegem de ce nu a vrut salcia să adăpostească pasărea.
2. Explică de ce cuvintele *Vântul* și *Moș Crivăț* sunt scrise cu literă mare în interiorul propoziției.
3. Spune cărui moment al poveștii i se potrivește imaginea care însoțește textul.

Semnul exclamării. Intonarea propozițiilor exclamative

- Citește enunțurile din text care au la sfârșit semnul exclamării (!). Spune ce exprimă fiecare enunț.
- Pronunță cu intonația potrivită:

• Vă mulțumesc!

• Sărut mâna!

• Noapte bună!

• Vai de mine!

• Cât mă bucur!

• Fii atent!

• Bine ai sosit!

• Drum bun!

Exersează!

1. De ce crezi că pasărea a cerut ajutor copacilor și nu altor plante? Scrie răspunsul în caiet.
2. Alcătuieste trei propoziții despre pasărea rănită.
3. Spune și apoi scrie cuvintele care se potrivesc cu cele de pe etichetele colorate. Formulează enunțuri cu trei dintre perechile de cuvinte obținute. Folosește la sfârșitul lor semnul exclamării.

veselă

brad

milos

necăjită

pasăre

obraznică

înalt

nepăsător

Bine faci, bine primești.

Cutiuța cu idei

Cum ar fi fost povestea dacă pasărea ar fi avut o prietenă?

Reținem!

Semnul exclamării (!) se folosește la sfârșitul unui enunț care exprimă:

- politețea;
- uimirea, emoția sau supărarea vorbitorului;
- o poruncă, un îndemn, o urare.

Clubul de lectură

Citește povestea *Bradul*, de Hans Christian Andersen.

Realizează fișa de lectură (titlu, autor, personaje, o idee).

Oare cum ar fi viața ființelor dacă nu ar fi toamnă?

Spune cuvinte care au legătură cu toamna. Le găsești în text?

Cântec

după Șt. O. Iosif

Nu mai sunt pe luncă flori,
Văile sunt deșarte,
Țipă cârduri de cocori
Pribegind departe!

Și văzduhul e înnorat.
Ninge sus la munte,
Trec pe vale la iernat
Turmele mărunte.

Plâng **tilinci**, **tălăngi** răspund,
Soarele apune,
Glas de **bucium** sună în fund,
Ca o rugăciune.

Vocabular

pribegesc – părăsesc locul lor, rătăcesc, hoinăresc.

tilincă – instrument care seamănă cu fluierul.

talangă – clopot purtat de vite.

bucium – instrument de suflat ca un tub foarte lung.

Înțelegem textul

1. Alege răspunsul corect.

- Ce viețuitoare pleacă toamna departe?
a. oile; b. cocorii; c. oamenii.
- De ce toamna văile sunt goale?
a. oile coboară în sat;
b. se aude buciumul;
c. soarele nu mai are putere.

2. Ai aflat din poezie câteva semne ale toamnei. Care sunt acestea?

Lucrăm împreună

1. Observă:
  - cum este așezată în pagină poezia;
  - cu ce fel de literă începe fiecare vers;
  - cum sunt grupate versurile;
  - care sunt versurile care rimează.
2. Citește fiecare strofă a poeziei.
Spune un enunț care se potrivește cu strofa citită.
3. În grupuri de câte patru, discutați despre schimbările care au loc în natură. Cum poate fi protejat mediul înconjurător? Alegeți un reprezentant care să spună colegilor părerea voastră.

Exersează!

1. Transcrie strofa care îți place mai mult. Memorează această strofă.
2. Scrie enunțuri folosind cuvintele: *luncă, turmele, cârduri, văzduh.*
3. Ce simți tu atunci când vine toamna? De ce?
4. Scrie patru-cinci enunțuri despre ciobanul din imaginea alăturată. Spune și cum arată locul unde se află, cine îl ajută, ce înseamnă munca lui.

Cutiuța cu idei

Din hârtie glasată, creponată și din carton, decupați frunze de diferite forme și mărimi. Pe fiecare scrieți cuvinte care au legătură cu toamna.

Realizați șiruri din aceste frunze, apoi împodobiți clasa.

Reținem!

Poezia este un text în versuri.

Versul este fiecare dintre rândurile unei poezii. Fiecare vers se scrie cu alineat și începe cu literă mare.

De regulă, versurile rimează, adică sunetele ultimului cuvânt din fiecare vers seamănă între ele.

Clubul de lectură

Caută poezii despre toamnă.

Scrie o poezie pe o coală albă.

Realizează un desen potrivit.

Afișați lucrările în clasă!

De ce numai oamenii mari
hotărăsc ce e de făcut?

Copilăria este
o imensă nevoie de
mirare.

Vocabular

pajiște – loc acoperit cu iarbă.

arțar – arbore cu lemnul tare, cu
frunze mari, asemănătoare cu o
palmă.

Ne jucăm!

Pronunță clar, corect și din ce
în ce mai repede:

*Pe cap un capac, pe capac un
ac.*

Toamna dintâi

după Erskine Caldwell

Copiii stăteau pe **pajiște**. Priveau frunzele
bătrânilor **arțari**.

— Bunicul lor e cel de acolo! strigă Eliza. E cel
mai bătrân. În el este cuibul veverițelor.

— Nu după asta se vede că e bătrân! o corectă
Robert. După frunze se vede. Sunt verzi mai mult
timp.

— Astă noapte a plouat cu vopsea? șopti fetița.

— Tăticul zice că a plecat vara. Pomii se îmbracă
în roșu și galben.

— Anul trecut nici nu am băgat de seamă.

— Anul trecut erai mică! râse băiatul.

Deodată ușa casei se deschise.

— A ieșit tăticul! Vino să te joci cu noi!

Și pajiștea se umplu de râsete și de bucurie.

Înțelegem textul

Răspunde la întrebări.

- Unde se jucau copiii?
- De unde se vede care arbore este mai
bătrân?
- Ce au simțit copiii când a ieșit tatăl lor?
- De ce crezi că textul are acest titlu?

Lucrăm împreună

1. Lucrați în perechi. Formulați, pe rând, câte o întrebare pentru fiecare alineat al textului. Folosiți cuvintele: *unde, cu cine, când, cum, ce, de ce*.
2. Povestește-i colegului momentul trăit de cei doi copii. Precizează:
  - unde are loc întâmplarea;
  - în ce anotimp are loc întâmplarea;
  - care sunt principalele momente.
3. Cum credeți că se joacă tatăl și copiii săi? Spuneți părerea voastră celorlalți colegi. Faceți o listă de jocuri posibile. Ce joc ai alege dacă ai fi în locul copiilor?

Exersează!

1. Transcrie primele patru enunțuri din textul „Toamna dintâi”. Nu uita să desparti în silabe cuvintele pe care nu le poți termina la capăt de rând!
2. Arată cum ai putea despărți la capăt de rând cuvintele: *pajiște, bătrânilor, frunzele, îmbracă*.
3. Ți-ar fi plăcut să participi la întâmplarea din textul citit? De ce?
4. Povestește o întâmplare plăcută. Scrie un text de trei-cinci enunțuri. Folosește imaginea de mai jos.

Toamna e a doua primăvară când fiecare frunză e o floare.

Eliza crede că frunzele au fost vopsite. Ce frunză se potrivește cuvintelor ei?

Explică alegerea ta.

Reținem!

Silaba este sunetul sau grupul de sunete care se pronunță cu o singură deschidere a gurii.

Clubul de lectură

Citește povestirea *Puișorii*, de Emil Gârleanu.

ACUM ȘTIU!

Exersează!

1. Citește cu atenție, apoi transcrie versurile.
Subliniază câte două cuvinte care au:

- o singură silabă – cu verde;
- două silabe – cu albastru;
- trei silabe – cu roșu.

2. Spune cum arată un greier. Folosește imaginea alăturată.

3. Răspunde la întrebări:

a. De ce este necăjit greierul?

b. Ce își dorea greierușul?

4. Scrie trei enunțuri despre greierul necăjit.

5. Scrie două sfaturi pe care i le poți da greierului.

6. Spune o scurtă poveste. Folosește imaginea alăturată.

Balada unui greier mic

de George Topîrceanu
(fragment)

Cri-cri-cri!

Toamnă gri!

Nu credeam c-o să mai vii

Înainte de Crăciun,

Că puteam și eu s-adun

O grăunță cât de mică

Ca să nu cer împrumut

La vecina mea furnică. (...)

Cri-cri-cri!

Toamnă gri!

Tare-s mic și necăjit!

ȘTIU, POT, REZOLV

Apreciază singur

1. Transcrie în caiet. Scrie în locul casetelor semnele de punctuație potrivite.

? ! .

Pădurile îmbracă straie viu colorate. Acum sunt aurii ☐
Din livezi se aud zgomote înfundate. Cine sunt ☐
Sunt gospodarii care bat nucii. În iarbă cad fructele
lemnoase.

— Bine ai venit ☐ parcă spun și ele toamnei darnice.

2. Ai transcris textul. Acum răspunde la întrebări:

- Despre ce se vorbește în text?
- De ce pădurile par îmbrăcate în haine colorate?
- Cine îi urează *bun venit* toamnei?

3. Privește imaginea alăturată.

Scrie trei enunțuri care au la sfârșit semnul exclamării și care exprimă:

- un salut;
- uimirea;
- un îndemn.

* Scrie trei enunțuri care ar putea continua textul.

Clubul de lectură

Citește în întregime
poezia *Balada unui greier mic*, scrisă de George
Topîrceanu.

NE JUCĂM ȘI ÎNVĂȚĂM

Cutiuța cu idei

Realizați dialoguri între:

- un greier și o furnică;
- toamnă și greier;
- un greier și un copil.

Fazan

Spune un cuvânt care începe cu litera indicată de conducătorul jocului. Următorul coleg trebuie să spună un cuvânt care începe cu ultima silabă a cuvântului rostit de tine.

1. Pronunță cât mai clar și repede:

- Șase sași în șase saci.
- Un vultur stă pe pisc cu un pix în plisc.
- Capra calcă piatra, piatra crapă în patru.

2. Spune și scrie cuvinte în care se află silaba **zi**.

Formulează enunțuri cu două dintre cuvintele găsite.

3. Privește imaginea cu atenție. Povestește ce se întâmplă. Folosește și cuvintele de pe etichete.

picături grele de apă

nori de bumbac

vânt nemilos

- Ai fost vreodată în situația din imagine?

Povestește cum te-ai descurcat. Dacă nu ai fost în această situație, imaginează-ți ce ai face.

4. Scrie o strofă de cinci versuri fără rimă, respectând indicațiile. Vei realiza un cvintet.

- primul vers – cuvântul *toamna*;
- al doilea vers – două cuvinte care arată însușiri ale toamnei;
- al treilea vers – trei cuvinte care arată acțiuni ce au loc toamna;
- al patrulea vers – o propoziție din patru cuvinte;
- al cincilea vers – un sentiment provocat de toamnă.

POVEȘTILE PRIETENIEI

- Discutați despre importanța prietenilor în viața noastră.
- Ce apreciați la un prieten?
- Povestiți despre prietenii din imagine.
- Audiați melodia *Cântec despre prieteni*. Ce mesaj transmite? Învățați să cântați împreună.

ÎȚI VEI REAMINTI...

- cum prezinți o persoană;
- cum se scriu corect cuvintele care conțin grupuri de litere (*ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*);
- cum se scrie un bilet de mulțumire sau de solicitare.

VEI ÎNVĂȚA...

- despre personajele din textele literare;
- să descrii o persoană;
- când se folosește virgula;
- să repovestești o întâmplare citită;
- cuvinte noi.

VEI REUȘI...

- să citești texte;
- să scrii corect cuvinte și enunțuri;
- să realizezi texte scurte după imagini.

PROIECT

Cartea prieteniei

Describe-l pe cel mai bun prieten al tău (cum arată, ce îi place, cum ați devenit prieteni, de ce îl consideri prietenul tău etc.). Realizează un desen potrivit sau lipește o fotografie.

Adunați toate lucrările voastre într-o carte. Realizați coperti din carton pe care le decorați. Scrieți cuprinsul. Găsiți titlul potrivit pentru cartea voastră. Desigur, veți nota și autorul: *Clasa a II-a... din Școala... .*

Cum și de unde apar prietenii?

Spune o poveste scurtă despre o sămânță, un papagal și o maimuță.

Împreună

după Cristina Tohănean

A fost odată un papagal cu pene lucioase, roșii, verzi și albastre. El găsi o sămânță neagră și rotundă. Se hotărî să o planteze.

Începu să sape o groapă. Veni o maimuțică.

— Vrei să ud eu sămânța? întrebă ea.

Un ursuleț cu blănița cafenie, moale și pufoasă se apropie de ei.

— Eu o să sap, o să smulg buruienile, o să îndrept planta! spuse el.

Veni și elefăntelul. El avu grijă să nu se apropie niciun animal erbivor. Plăntuța crescă. Deveni pom înalt, puternic, plin de fructe. Tot împreună au muncit ca să adune fructele.

Oare cum au reușit?

Ne jucăm!

Imaginați-vă că sunteți prezentatori la emisiunea de știri a unui post de televiziune. Prezentați întâmplarea povestită în text ca pe o știre la tv.

Înțelegem textul

1. Alege răspunsul corect.

- Ce a găsit papagalul?
a. o plăntuță; **b.** o sămânță; **c.** un pom.
- Cine a smuls buruienile?
a. maimuța; **b.** ursul; **c.** elefantul.

2. Cum au reușit cei patru să aibă un pom plin de fructe? Formulează oral răspunsul.

3. Ce alt titlu ar putea avea textul?

Lucrăm împreună

1. Găsește și citește enunțurile din care se înțelege:
  - ce a hotărât papagalul;
  - cine s-a oferit să îl ajute.
2. Cere-i colegului/colegei de bancă să citească enunțurile în care se vorbește despre unul dintre personaje.
Formulează solicitarea politicos. Apreciază modul în care a citit, arătând unde s-a descurcat mai bine.
3. Lucrați în perechi. Cum credeți că au procedat animalele pentru a strânge fructele? Realizați un desen care ilustrează soluția voastră. Expuneți desenele în clasă.

Folosirea virgulei [,]

În unele enunțuri din text apare semnul de punctuație numit *virgulă*. Găsește aceste enunțuri, apoi citește-le.

Observă și spune în ce situații a fost folosită virgula.

Reținem!

Virgula se folosește între cuvintele unei enumerări.

Exersează!

1. Transcrie, din text, un enunț care conține enumerări.
2. De ce papagalul acceptă ajutorul celorlalți? Scrie răspunsul în caiet.
3. Ce le-ar putea spune pomul celor patru prieteni? Scrie un text de trei-cinci enunțuri, în care să folosești virgula în enumerări.

Cutiuța cu idei

Schimbă povestea!
Cum ar fi dacă în grup ar intra o girafă?

Formulează enunțuri care conțin enumerări, folosind imaginile de mai jos.

Unde sunt mulți, puterea crește!

Oare cât *costă* un prieten?

Găsește cuvântul
încurcat

R I E T N P E

Vocabular

inestimabil – foarte
valoros, de neprețuit.

jivine – animale sălbatice.

Ne jucăm!

Realizați harta
comorii descoperite de
Vlad. Marcați locurile
unde băiatul și-a găsit
prieteni.

Comoara

Vlad găsi harta unei comori **inestimabile**.

— Voi porni în căutarea comorii! gândi el.

Porni la drum. Merse prin câmpie până ajunse la o
pădure. Acolo îl întâlni pe Leu.

— Leule, ești suficient de curajos? Hai cu mine! îi zise
băiatul.

Porniră la drum prin pădurea deasă, întunecoasă. Leul
îl încuraja, îi elibera calea, îl ferea de **jivine**.

La poalele unui munte îl întâlniră pe Vultur. Se
împrieteniră. Vulturul zbura pe cer, vedea obstacolele,
anunța pericolele. Trecură prin multe peripeții. La capătul
drumului o întâlniră pe Bufnița cea înțeleaptă.

— Prieteni, nu ați fi reușit unul fără celălalt! Ați găsit
cea mai de preț comoară! le spuse ea.

Înțelegem textul

1. Alege răspunsul corect.

- Ce a dorit Vlad să găsească?
a. o comoară; **b.** niște prieteni; **c.** un leu.

2. În ce ordine apar personajele în text? Încercuiește
varianta corectă.

- a.** Vlad, Leul, Bufnița, Vulturul;
- b.** Vlad, Bufnița, Leul, Vulturul;
- c.** Vlad, Leul, Vulturul, Bufnița.

Lucrăm împreună

1. Citiți textul în ștafetă. Un elev citește un enunț; atunci când termină, numește un coleg care continuă.
2. Citiți de pe etichetele alăturate cuvintele care arată însușiri. Alegeți etichetele potrivite fiecărui personaj.
3. Recitiți cuvintele Bufniței. Cum au reușit cei trei să ajungă la capătul drumului?

Folosirea virgulei [,]

Recitește enunțurile în care apare virgula.

Observă enunțurile în care virgula nu desparte cuvintele unei enumerări. Citește aceste enunțuri cu intonația potrivită.

Reținem!

Virgula desparte de restul propoziției cuvântul sau cuvintele care arată cui ne adresăm. O completare se scrie, de asemenea, între virgule.

În rostire se face o mică pauză acolo unde, în scris, apare virgula.

Exersează!

1. Transcrie enunțurile care descriu un loc din călătorie.
2. Scrie întrebarea potrivită pentru fiecare răspuns de mai jos:
  - a. Călătorii au trecut prin pădurea deasă.
  - b. Pe Vultur îl întâlniră la poalele unui munte.
3. Scrie câte un enunț prin care să te adresezi fiecărui personaj din text. Folosește virgula.

curajos

înțelept

ager

temător

îndrăzneț

curios

grijuliu

— *Leule*, ești curajos!

— Ești curajos, *Leule*!

Leul, prietenul lui Vlad,
este curajos.

Cine are prieteni adevărați nu este sărac.

Ți s-a întâmplat vreodată să te simți diferit?

Din fericire, suntem diferiți!

Cenușiul

Ieri, bunicul a adus acasă un cățeluș. Este un ghemotoc de blăniță cenușie, creață, sârmoasă. Ne privește cu ochi blânzi, calzi și umezi. Se bucură când îl mângâie cineva, deși îi este încă teamă.

Gela, cățelușa noastră, are cinci pui care țopăie veseli prin toate **ungherele** curții. El stă ghemuit lângă ghiveciul cu flori de pe trepte. Nu poate alerga. Nu poate mișca un picioruș.

Deodată, de el se apropie Gicuță, cel mai năzdrăvan dintre căței. Latră și îl cheamă la joacă. Cenușiul se uită trist. Își lasă capul pe lăbuțe. Un botic umed îl adulmecă cu gingășie, îl încurajează.

— Nu contează că suntem diferiți! Suntem toți căței! parcă îi spune la ureche noul lui prieten.

Vocabular

ungher – colț, loc retras.

Ne jucăm!

Propoziția crescătoare

Formați grupe de câte cinci elevi. Primul spune o propoziție din două cuvinte. Al doilea copil adaugă un cuvânt, al treilea încă unul și tot așa. Trebuie să aveți grijă să puteți continua toți propoziția.

Înțelegem textul

1. Alege răspunsul corect.

- Cenușiul nu alerga cu ceilalți căței deoarece...

a. nu era prietenos; **b.** se simțea deosebit;

c. nu își putea folosi un picior.

- De ce a venit Gicuță să îl ia la joacă?

a. pentru că era năzdrăvan; **b.** pentru că era trist;

c. deoarece îl considera asemenea celorlalți căței.

2. Ai aflat din text cum arăta Cenușiul. Descrie cățelușul.

Cum crezi că arată Gicuță?

Lucrăm împreună

1. Alege un fragment de trei-patru enunțuri. Citește-l clar și cu intonație. Explică de ce ai ales acel fragment.
2. Privește imaginea care însoțește textul. Este bine aleasă? Explică opinia ta.
3. Privește imaginea alăturată. Ce asemănări cu întâmplarea povestită în text poți să găsești?
4. Luați fiecare câte două bilețele. Pe unul scrieți un enunț adevărat referitor la textul citit, iar pe celălalt scrieți un enunț fals. Strângeți toate bilețelele într-o trăistuță. Pe rând, scoateți câte un bilețel, citiți enunțul și spuneți dacă este adevărat sau fals.
5. Citiți cuvintele care conțin grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*. Despărțiți-le în silabe.

Exersează!

1. Răspunde la întrebări:
  - a. Ce fac puii Gelei?
  - b. Cum se simte Cenușiu? Ce fapte din text te fac să crezi acest lucru?
  - c. Cum îl încurajează Gicuță pe noul lui prieten?
2. Ordonează alfabetic cuvintele din text care conțin grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*. Subliniază cu verde aceste grupuri de litere.
3. Scrie un text de cinci-șase enunțuri pe baza imaginii alăturate. Folosește și întrebările de sprijin:
  - Unde se află copiii?   • Cum se numește fiecare?
  - Ce fac ei?   • Cum colaborează?
  - Nu câștigă întrecerea, dar sunt fericiți. De ce?

Cutiuța cu idei

Realizează o fișă pentru portofoliul personal. Scrie zece cuvinte care denumesc obiecte din clasă, de acasă, care conțin grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*. Precizează câte litere și câte sunete are fiecare cuvânt scris.

Realizează desene potrivite sau lipește imagini decupate.

Prietenul adevărat la nevoie se cunoaște.

De ce are nevoie un copil pentru a fi fericit?

Ți-ar plăcea un prieten care nu are grijă de sănătatea lui?

Vocabular

cusur – defect.

Ne jucăm!

Imaginați-vă că inventați o pastă de dinți și o periută deosebită. Prezentați invențiile voastre, încercând să convingeți copiii să le folosească.

Dințișor

după Florin Colonaș

Ați auzit de Dințișor? Nu este un cățeluș, așa cum ați putea crede. Este un băiețel.

De fapt, pe el îl cheamă Dinu. Este elev în clasa a doua, bun la învățătură, harnic, cuminte. Are multe părți bune, dar și un **cusur**. Nu vrea să se spele pe dinți. De ce? Nici el nu știe. În plus, toată ziua ronțăie bomboane și creioane.

Îmbrăcat în pijamaua răcoroasă, se întinde în pat. Ar ațipi, dar îl doare afurisita de măsea. Își apasă obrazul pe pernă și se uită la Lună.

— De ce Luna nu are dinți? se întreabă el. Poate că nu se spală pe dinți. Poate că nici ea nu a vrut să fie prietenă cu dentistul!

Și pleoapele îi cad grele.

Înțelegem textul

1. Alege răspunsul corect.

• Cine este Dințișor?

a. un cățel; **b.** un dinte mic; **c.** un băiat.

• Ce defect are Dinu?

a. învață bine; **b.** nu doarme; **c.** nu se spală pe dinți.

2. De ce crezi că Dinu este strigat *Dințișor*? Scrie părerea ta pe un bilețel. Afișați bilețelele.

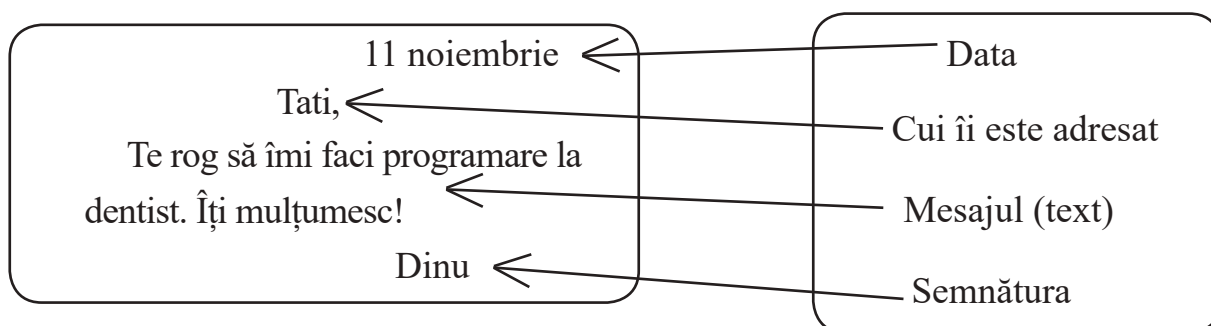

Lucrăm împreună

1. Citiți enunțurile care arată:
  - însușirile lui Dinu;
  - de ce nu poate dormi băiatul;
  - de ce crede Dinu că Luna nu are dinți.
2. Se spune despre curățenie că este mama sănătății. Voi ce credeți? Discutați în grupe de câte patru.
3. A doua zi, tatăl lui Dinu a găsit următorul bilet. Citiți-l și identificați elementele obligatorii ale unui bilet.

Băiatul din imagine ar putea fi Dinu? De ce?

- De ce crezi că a scris Dinu biletul prin care solicită programarea?

Exersează!

1. Răspunde la întrebări.
  - a. Ce obicei negativ are Dinu?
  - b. Ce ar trebui să facă Dinu pentru a scăpa de durere?
2. Tu ai grijă de sănătatea ta? Ce reguli respecți? Realizează o fișă de portofoliu.
3.
  - a. Scrie un bilet adresat prietenului tău, cu rugămintea de a-ți împrumuta o carte.
  - b. Scrie un bilet de mulțumire pentru un prieten.
4. Te întâlnești cu Dințișor. Ce discutați? Scrie un dialog de cinci-șapte enunțuri.

Reținem!

Mesajele scurte pot fi transmise și electronic, cu ajutorul telefonului mobil (SMS).

Clubul de lectură

Citește povestirea *Nu este voie*, din volumul *Cartea cu jucării*, de Tudor Arghezi.

Realizează fișa de lectură și adaug-o în portofoliu.

Nu e prieten mai bun ca sănătatea.

ACUM ȘTIU!

Exersează!

1. Citește, cu atenție, poezia *Prietenul*, de Grigore Vieru.

Un prieten, știți voi oare,	Ca ogorul fără apă,
E comoara cea mai mare!	Ca o mână fără altă.
Omul fără de prieteni	Un prieten, ia aminte,
E ca bradul fără cetini.	Nu se cumpără, nici vinde!

2. Găsește și citește versurile care arată:

- cât valorează un prieten;
- cum nu poți face rost de prieteni.

3. Compară brazi din cele două imagini. Înțelegi mai ușor versurile poeziei? Explică.

4. Pornind de la versurile poeziei, realizează un desen care arată cât este de prețios un prieten.

5. Scrie trei enunțuri în care să folosești virgula în următoarele situații:

- o enumerare;
- o rugămintă adresată cuiva;
- un îndemn.

6. Caută în text cuvântul care conține un grup de două litere și formulează un enunț.

7. Imaginează-ți că prietenul tău este trist. Ce îi spui? Folosește imaginile de mai jos.

Ne jucăm!

Cuvântul interzis

Prezintă-l pe cel mai bun prieten al tău fără a folosi cuvântul *prieten*.

ȘTIU, POT, REZOLV

Apreciază singur

1. Transcrie enunțurile, punând virgula acolo unde este necesar.

Neghiniță este un pisoi. Stă ghemuit lângă tocul ușii și își ascute ghearele. A auzit că în **cotlonul** vechi ar fi vreo zece șoriceci mici cenușii cu ochii cât boabele de piper. Chițăie de zor.

— O să pun gheara pe voi vecinilor! își închipuie motanul.

Calificative			
	S	B	FB
1	3 enunțuri	4 enunțuri + virgula	5 enunțuri + virgula
2	6-8 cuvinte	9-10 cuvinte	11-12 cuvinte
3	1 enunț	2 enunțuri	3 enunțuri
4	incomplet	cu 1-2 greșeli	corect

Vocabular

cotlon – spațiu făcut în zid, sub cuptorul vetrei țărănești.

2. Subliniază, în caiet, cuvintele care conțin grupurile de litere învățate.

3. Scrie trei enunțuri în care cuvântul *toc* să aibă sensuri diferite.

4. Neghiniță își imaginează că a primit un bilet prin care stăpâna îi mulțumește că a prins șoriceii.

Cum ar arăta acest bilet? Scrie-l.

* Scrie un text de trei – cinci enunțuri pe baza uneia dintre cele trei imagini.

NE JUCĂM ȘI ÎNVĂȚĂM

• La vânătoare de prieteni

Pe o pagină a caietului realizează un tabel asemenea celui de mai jos. Completează toate rubricile cu desene sau cuvinte referitoare la:

- pasiunile tale;
- lucruri care te caracterizează;
- fapte care ți s-au întâmplat.

Am fost la mare. 		
		Memorez repede poezii.

• Discutați:

- Este bine să ne cunoaștem colegii?
- Cum te-ai simțit când ai completat tabelul?
- Cum te-ai simțit când ai stat de vorbă cu colegii tăi?
- Ai schimba ceva la tabelul tău? De ce?

- Când toți copiii termină de completat tabelul cu date personale, începe vânătoarea. Mergi pe la cât mai mulți colegi și discută cu ei.
- Scrie numele câte unui coleg în rubrica potrivită.
- **Regulă:** Nu ai voie să scrii numele aceluiași copil în mai multe căsuțe. Va trebui să stai de vorbă și să notezi numele a nouă colegi diferiți.

Clubul de lectură

Citește povestirea *Adevăratul prieten*, de Emilia Plugaru.
Realizează fișa de lectură.
Povestește-le colegilor ce ai citit.

POVEȘTILE IERNII

- Cum ar fi dacă ar dispărea iarna?
- De ce se spune despre iarnă că este bucuria copiilor?
- Ascultați împreună cântecul *Iarna veselă*. Care parte a acestui cântec ți se potrivește/îți place? Învățați și voi melodia.
- Realizați un calendar de iarnă. Notați sărbătorile și evenimentele specifice.

ÎȚI VEI REAMINTI...

- cum formulezi o idee, o opinie;
- cum se scrie un bilet de informare;
- cum se scrie o felicitare.

VEI ÎNVĂȚA...

- despre textul de informare (nonliterar);
- despre vocale și consoane;
- cum se scriu corect cuvintele care conțin consoana *m* înainte de *p* și *b*;
- când se folosește semnul două puncte [:].

VEI REUȘI...

- să recunoști vocalele și consoanele;
- să repovestești o întâmplare citită;
- să realizezi texte scurte după o bandă desenată.

PROIECT

Ninge cu bucurii

1. În grupe de câte trei-patru, alegeți-vă un rol (om de zăpadă, brad, Moș Crăciun, iepuraș, ren etc.). Cu ajutorul doamnei învățătoare realizați figurine pe băț (marionete) potrivite rolului ales.
2. În grupul vostru pregătiți un dialog între personaje. Repetați și învățați dialogul ca pe o scenetă. Puteți memora și poezii potrivite.
3. Pe coli mari, de carton, pictați decorul: peisaje de iarnă.
4. Învățați colinde.
5. Invitați părinții la spectacol!
Succes!

De unde vine iarna?

Vine baba de la munte
cu stelute albe în frunte.

Iarna pe uliță

de George Coșbuc

— fragment —

A-nceput de ieri să cadă
Câte-un fulg, acum a stat,
Norii s-au mai răzbunat
Spre apus, dar stau grămadă
Peste sat.

Sunt copii. Cu multe sănii,
De pe *coastă* vin țipând
Și se-mping și sar râzând;
Prin zăpadă fac mătăanii;
Vrând-nevrând.

Nu e soare, dar e bine,
Și pe râu e numai fum.
Vântu-i liniștit acum,
Dar *năvalnic* *vuiet* vine
De pe drum.

Gură fac ca roata morii;
Și *de-a valma* se pornesc,
Cum prin gard *se gâlcevesc*
Vrăbii *gureșe*, când norii
Ploi vestesc.

Vocabular

năvalnic – nestăpânit,
furtunos, cumplit.

vuiet – gălăgie, larmă;
vâjâit; zăngănit.

coastă – pantă abruptă.

de-a valma – laolaltă,
buluc.

se gâlcevesc – se ceartă.

gureșe – vorbărețe,
gălăgioase.

Înțelegem textul

1. Alege răspunsul corect.

• Când a început să ningă?

a. azi; **b.** ieri; **c.** alaltăieri.

• *Gură fac ca roata morii* înseamnă că vorbesc:

a. repede; **b.** mult; **c.** tare.

2. Răspunde la întrebări.

a. Cine se bucură de venirea iernii?

b. Ce fapte din poezie arată acest lucru?

3. Desenează cum arată satul, respectând conținutul versurilor. Arată colegilor desenul și povestește.

Lucrăm împreună

1. Citește strofa din poezie care îți place cel mai mult. Explică de ce îți place această strofă.

2. Observați că unele cuvinte sunt scrise cu cratimă (liniuță de unire). Citiți-le cu glas tare. De ce credeți că aceste cuvinte sunt scrise așa? Cum am citi aceste cuvinte dacă nu ar fi scrise cu cratimă?

Exemplu:

a-nceput → a **î**nceput; vântu-i liniștit → vântul **e** liniștit

Scrierea cuvintelor cu **m** înainte de **p** și **b**

• Găsește și citește versurile care arată din ce cauză cad copiii.

Observă scrierea cuvintelor *se-mping* (se **î**mping).

• Citește și pronunță corect:

î mp ietrit	î mp reună	î mb ujorat	a mb alaj
cum p ăr	scu mp	î mb răcăminte	lim bă
tim p an	lam pă	com mb inat	strâmb

Reținem!

Întotdeauna înainte de **p** și **b** se scrie și se pronunță **m**.

Exersează!

1. Găsește în text și scrie cuvintele care arată acțiuni ale copiilor. Exemplu: *vin*.

2. Descrie copilul din imagine. Folosește cât mai multe cuvinte care se scriu cu *mp* și *mb*.

Ne jucăm!

Mingea călătoare

Un copil are mingea și spune un cuvânt. Aruncă mingea unui coleg care trebuie să spună un alt cuvânt care rimează cu primul.

Începeți cu acele cuvinte care se află la finalul versurilor din poezie.

Faceți o expoziție cu desene de iarnă. Completați desenele cu expresii și cuvinte potrivite.

Culoarea primăverii se regăsește în flori, cea a iernii, doar în imaginație.

Ce culoare ți-ar plăcea să aibă zăpada?

Atunci când ninge-afară,
cu copiii zboară. Ghici, ce e?

La săniuș

după Ion Agârbiceanu

Întâi fluturară câțiva fulgi de nea prin *văzduhul sur*.
Erau cam nehotărâți. Parcă le părea rău după înălțimile din
care veneau. Ușor, ulițele satului se acoperiră de un covor
alb, gros.

Copiii porniră cu săniuțele pe coastă. Mult se rugaseră
Vasilică și Niculăiță de mama lor:

— Putem merge și noi?

Mama le răspunsese îngrijorată:

— Dacă pățiți ceva? Săniile vin ca trăsnetul.

Până la urmă, au primit îngăduință. Se făcură amândoi
cai și porniră în fugă către săniuș. Obrajii le ardeau de
bucurie. Ochii le scânteiau.

— Șezi tu înainte, Vasilică!

Sania se răsturnă de două ori. Nici nu simțiră cum fuge
timpul.

Ajunseră acasă pe înserat. Mama se liniști când îi văzu
și copiii intrară, îmbujorați, în casă.

Vocabular

văzduh – aer.

sur – cenușiu.

Ne jucăm!

Cum poate fi

Formați 3 grupe.

Fiecare elev primește
câte trei bilețele pe care
scrie câte un cuvânt care
denumește: obiecte,
ființe, anotimpuri.

Bilețelele se amestecă.

Fiecare copil scoate câte
un bilet, citește cuvântul
și spune cum poate fi
acel lucru.

Înțelegem textul

Răspunde la întrebări.

a. Ce au făcut copiii din sat după ninsoare?

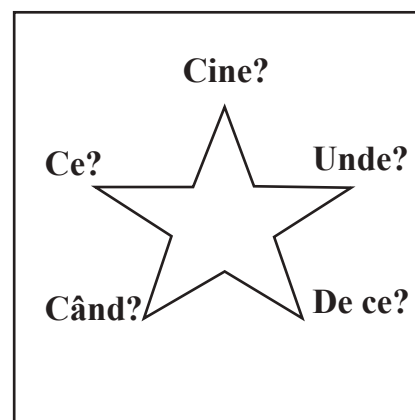
b. De ce nu ar fi vrut mama să îi lase pe băieți la
săniuș?

c. Cum se simțeau cei doi frați? Citește enunțurile
din care îți dai seama de acest fapt.

Lucrăm împreună

1. Citește enunțurile care arată:
  - cum se așterne zăpada;
  - cum merg băieții spre locul de săniuș.
2. În text se spune că fulgii *fluturau* și *erau nehotărâți*. Cu cine îi putem asemăna în fiecare caz?
3. Formulează întrebări pe baza textului. Folosește steaua alăturată. Solicită-ți colegii să răspundă.

Două puncte

- Citește, din text, enunțurile care au la final semnul două puncte [:]. Observă ce enunțuri urmează după ele.
- Citește enunțul de mai jos.
Covorul de nea a acoperit totul: case, pomi, drumuri.
- Ce urmează după *două puncte* în acest enunț?

Scrie enunțuri în care să folosești semnul două puncte [:], pornind de la imaginea de mai jos.

Reținem!

Două puncte [:] este un semn de punctuație care anunță că urmează vorbele unei persoane sau o enumerare.

Ar putea fi băieții din imagine personajele povestirii?
Explică opinia ta.

Exersează!

1. Transcrie, în ordine, momentele povestirii.
Băieții au primit permisiunea de a merge la săniuș.
Copiii au ieșit cu săniuțele pe coastă.
Satul a fost acoperit de un covor alb, de nea.
Vasilică și Niculăiță se întorc fericiți acasă.
La săniuș, copiii nu simt trecerea timpului.
2. Scrie enunțuri în care cuvântul *nea* să aibă sensuri diferite.
3. Scrie un text de cinci enunțuri în care să folosești semnul două puncte, în cele două situații.

Copilul râde: înțelepciunea mea e jocul.

De ce oare nu trăiesc pinguini la Polul Nord?

Desenează un simbol pentru Polul Nord.

Polul Nord

Polul Nord este unul dintre locurile cel mai puțin explorate de pe planeta noastră. Zona nu se află pe uscat, ci în mijlocul Oceanului Arctic. Adâncimea oceanului depășește 4000 de metri. La suprafața lui, apele pot fi înghețate sau nu, în funcție de anotimp.

Gheața are chiar și 4 metri grosime. Temperatura poate ajunge la minus 43 de grade Celsius, dar **banchiza** este amenințată de încălzirea **globală**.

Polul Nord este cel mai nordic punct de pe Pământ. Aici, toate direcțiile duc spre sud.

Steaua Polară stă aproape nemișcată pe cer, deasupra polului. De aceea este un punct fix excelent, utilizat în navigația după stele în jumătatea noastră a globului.

Tot timpul anului, lumina zilei durează încontinuu 6 luni și este urmată de 6 luni de noapte.

Vocabular

banchiză – întindere de gheață formată din mările polare;

global – care se referă la o mare parte din globul pământesc.

Ne jucăm!

Decupează imagini ale animalelor care trăiesc în apropierea Polului Nord. Lipește aceste figurine pe bețe sau paie de suc.

Purtați dialoguri, folosind ca personaje marionetele create.

Înțelegem textul

Alege răspunsul corect.

• Polul Nord este situat...

- a. în centrul Oceanului Arctic; **b.** pe banchiză;
- c.** pe uscat, sub Steaua Polară.

• În text, numărul 6 indică...

- a. grosimea gheții; **b.** temperatura aerului, în grade;
- c.** durata în luni a nopții, respectiv a zilei polare.

Lucrăm împreună

1. Citiți enunțurile din care aflați:
  - care este adâncimea oceanului la Polul Nord;
  - cât de groasă poate fi gheața;
  - ce anume îi ajută pe călători să se orienteze.
2. Alături de colegul tău/colega ta, scrie una dintre informațiile aflate din text sub forma unei rubrici *Știați că...?* Apoi caută și alte informații pe internet sau în enciclopediile pentru copii.
3. În grupe de câte patru, discutați despre ce am putea face pentru a opri îmbolnăvirea mediului.
4. Textul *Polul Nord* este un text informativ. Explică ce înțelegi tu din această denumire.

Reținem!

Textul informativ are rolul de a transmite cititorilor informații, oferind explicații în legătură cu diverse obiecte. Informațiile trebuie să fie clare, pentru a fi înțelese exact de cititor.

Exersează!

1. Transcrie fragmentul din care afli cum se orientează călătorii.
2. Ți-ar plăcea să călătorești la Polul Nord? De ce?
3. Scrie un bilet în care o informezi pe mama că ești la un coleg ca să lucrați împreună fișa de portofoliu.
4. Scrie o scurtă povestire ale cărei personaje să fie cele din imaginea alăturată.

Știați că...?

Cel mai apropiat punct de uscat de Polul Nord este insula Kaffeklubben, situată la 707 km.

Fișă de portofoliu

Prezintă un animal care poate fi întâlnit în apropierea Polului Nord. Spune colegilor ce informații surprinzătoare ai descoperit atunci când ai pregătit fișa.

Pământul este casa tuturor viețuitoarelor.

Oare cum arată palatul din lună al lui Moș Crăciun?

Ce ar putea scrie Moș Crăciun într-o scrisoare?

Scrisoare de la Moș Crăciun

după Mark Twain

Palatul lui Moș Crăciun din Lună

Dimineața de Crăciun

Draga mea Suzi,

Am descifrat literele tale întortocheate, deși sunt străin și nu pot înțelege prea bine limba română. Vei descoperi că au fost una sau două dorințe pe care nu le pot îndeplini. Nu am în depozit ceea ce îmi ceri.

Diseară, să stai liniștită în bibliotecă. Voi coborî pe hornul căminului din hol. Nu pot aduce cadouri mari prin căminul din camera copiilor, îți dai seama.

Dacă rămâne vreo urmă a cizmelor mele pe podea, să o lași acolo pentru totdeauna, ca o amintire a vizitei mele. Oricând te vei uita la ea, urma mea îți va aduce aminte că trebuie să fii o fetiță cuminte.

Iubitorul tău Moș Crăciun

Ne jucăm!

Mingea călătoare

În cerc, cineva spune un cuvânt, apoi aruncă mingea unui coleg. Acesta trebuie să spună cuvântul cu sens opus celui rostit înainte.

Schimbați regula, rostind cuvinte cu sens asemănător.

Înțelegem textul

1. Răspunde la întrebări.
  - a. Unde și când a fost scrisă scrisoarea?
  - b. Din ce cauză este Moș Crăciun mulțumit că a descifrat scrisoarea lui Suzi?
  - c. De ce moșul va intra prin căminul din hol?
  - d. De ce nu trebuie ștersă urma lui Moș Crăciun?
2. Spune ce înțelegi tu prin *copil cuminte*.

Lucrăm împreună

1. Spune trei însușiri ale lui Moș Crăciun și faptele din text care le confirmă. Discută alături de colegii tăi.
2. Citește cu atenție scrisoarea. Observă elementele unei scrisori și așezarea acestora în pagină:
  - a. locul și data când a fost scrisă;
  - b. formula de adresare;
  - c. conținutul scrisorii;
  - d. semnătura expeditorului.
3. Realizează un jurnal cu dublă intrare. Împarte pagina caietului în două coloane. În prima coloană, transcrie alineatul care ți-a plăcut. În coloana a doua, scrie de ce ai ales acel fragment. Prezintă motivul colegilor tăi.

Vocale și consoane

- Citește enunțul în care Moș Crăciun spune pe unde va veni. Găsește în cuvintele acestui enunț sunetele care pot fi pronunțate ușor, fără alte sunete de sprijin.

Scrie literele corespunzătoare acestor sunete.

Compară lista ta de litere cu cea a colegilor.

Reținem!

Vocalele sunt sunetele care pot fi pronunțate ușor, fără sunete de sprijin. Pot forma singure silabe. Acestea sunt: *a, e, i, o, u, ă, î(â)*.

Consoanele sunt sunetele care se rostesc cu ajutorul altor sunete: *b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, ș, t, ț, v (w), z*. Litera *x* marchează un grup de două consoane.

Exersează!

1. Scrie câte un enunț despre Suzi și despre Moș Crăciun. Notează cu **v** vocalele și cu **c** consoanele.
2. Scrie un bilet de mulțumire pentru Moș Crăciun.

Cutiuța cu idei

Decupați fulgi de zăpadă din hârtie sau carton. Scrieți pe ei mesaje pe care le puteți adresa celor dragi, de sărbători.

Scrie un dialog, pornind de la imaginea de mai sus.

Clubul de lectură

Citește cartea *Când Moș Crăciun a căzut din cer*, de Cornelia Funke.

Darul nu după mărime, ci după dragoste se prețuiește.

Scrierea imaginativă după benzi desenate

- Urmărește, cu atenție, banda desenată.
Care sunt personajele? Ce fac ele? Ce dialoguri poartă?
Realizează o scurtă povestire.

- Realizează o felicitare de Crăciun pentru cineva drag.

Dragi părinți,

*Vă doresc sănătate și mii
de bucurii!*

Crăciun fericit!

*Cu dragoste,
Elena
25 decembrie*

ȘTIU, POT, REZOLV

• Citește, cu atenție, textul.

Zâna Iarna era tare frumoasă. Avea părul strălucitor ca gheața în bătaia soarelui și purta rochie albă și moale. Avea mereu un zâmbet ghiduş pe buze.

Își chema surorile anotimpuri și le spunea așa:

— Priviți, surioarelor! Natura se îmbracă în straie de bal: câmpuri de diamant, copaci cu mânuși de dantelă, case cu voaluri de mătase, geamuri cu flori de cristal.

1. Răspunde la întrebări.

a. Cum arată Zâna Iarna?

b. Cu ce se mândrea Iarna?

c. Ce fel de personaj este Iarna? De ce?

2. Transcrie trei dintre cuvintele subliniate în text.

Subliniază cu verde vocalele. Scrie câte consoane are fiecare cuvânt transcris.

Model: brăd – 3 consoane

3. Doi copii tocmai au terminat de împodobit bradul de Crăciun și acum stau de vorbă.

Scrie un dialog de trei-cinci enunțuri pe care l-ar putea avea cei doi copii.

Folosește semnul două puncte pentru a anunța:

– vorbele cuiva;

– o enumerare.

Apreciază singur

Calificative			
	S	B	FB
1	●	● ●	● ● ●
2	●	● ●	● ● ●
3	● ● ●	● ● ●	● ● ● ● ●
	[:]o dată	[:]de două ori	[:]de două ori

De unde vin sărbătorile?

Bună dimineața, la Moș Ajun!

*Bună dimineața, la Moș Ajun!
Ne dați ori nu ne dați?
Am venit și noi o dată,
La un an cu sănătate,
Domnul Sfânt să ne ajute,
La covrigi și la nuci multe!
Bună dimineața, la Moș Ajun!
Ne dați ori nu ne dați?*

Sorcova

*Sorcova, vesela,
Să trăiți, să-mbătrâniți:
Ca un măr, ca un păr,
Ca un fir de trandafir.
Tare ca piatra,
Iute ca săgeata.
Tare ca fierul,
Iute ca oțelul.
La anul și la mulți ani!*

Știați că...?

Tradiționalele colinde sunt cântece moștenite din bătrâni.

Intră pe horn
Noaptea când dorm.

Căutați și memorați ghicitori despre iarnă. Organizați o șezătoare sau un concurs.

Cutiuța cu idei

Cutie cu zâmbete

Îți place să primești cadouri?
Dar să dăruiești?

Experimentează bucuria de a oferi, de a primi înapoi zâmbete.

Pregătiți pentru colegii voștri mai mici sau pentru copiii fără părinți o *cutie cu zâmbete*.

Oferiți-le din jucăriile voastre, realizați jucării sau obiecte folositoare, scrieți o scrisoare/o felicitare. Ambalați totul cât mai frumos. Mergeți în vizită și oferiți cadourile.

POVEȘTI DESPRE CUNOAȘTERE

- Ți-ar plăcea să fii inventator sau să explorezi ținuturi necunoscute? De ce?
- Privește imaginea alăturată. Ce crezi despre fetiță? Oare ce a dorit să facă? Discută cu ceilalți colegi. Faceți o listă de răspunsuri posibile.
- Căutați în biblioteca școlii enciclopedia ilustrate pentru copii. Discutați despre conținutul și utilitatea acestora.

ÎȚI VEI REAMINTI...

- cum descrii un obiect, un loc;
- cum se poartă un dialog.

VEI ÎNVĂȚA...

- cum se scriu corect cuvintele **într-un/într-o, sa/s-a**;
- cum se scriu și se pronunță corect cuvintele care conțin litera **x**.

VEI REUȘI...

- să te exprimi și să scrii corect;
- să identifici cuvinte cu sens opus sau cu același sens.

PROIECT

Invenții și inventatori

Căutați informații despre invenții importante, folositoare. Puteți folosi enciclopediile pentru copii sau articolele de pe internet (dacă verificați corectitudinea informațiilor).

Prezentați invenția pe o foaie de bloc de desen, folosind enunțuri și imagini: desene, decupaje, fotografii.

Expuneți lucrările voastre pe holul școlii.

Invitați colegii din celelalte clase să viziteze expoziția. Scrieți invitații pentru directorul școlii și pentru părinții voștri.

Oare cum arătau primele avioane?

Cerul larg îi este drum
Și în urmă fir de fum.

Zburătorul din Carpați

Știați că **aviația** românească are peste o sută de ani? Îi socotim vârsta de la primul zbor cu un avion românesc, adică din data de 17 iunie 1910.

Pilotul acestui avion a fost chiar inventatorul și constructorul lui, inginerul Aurel Vlaicu. Aparatul a zburat doar 50 de metri, la o înălțime de patru metri. Dar Vlaicu s-a bucurat peste măsură. El spunea :

— Nici **Alpii** nu sunt atât de înalți! Am zburat și asta este important! Mi s-a îndeplinit marele vis!

Prin invenția sa, Aurel Vlaicu a făcut să se vorbească despre România, a treia țară din lume unde a zburat un aparat imaginat, construit și condus de un fiu al țării respective.

Vocabular

aviație – zbor cu aeronave mai grele decât aerul; totalitatea aeronavelor.

Alpi – lanț de munți din Europa, cu înălțimi de până la 4810 m.

Ne jucăm!

Scrieți cuvinte care au legătură cu avioanele și cu zborul.

Cine scrie cele mai multe cuvinte în cinci minute?

Înțelegem textul

1. Alege răspunsul corect.

• De ce Aurel Vlaicu era fericit chiar dacă se ridicase numai patru metri în aer?

- a. știa că va fi felicitat;   b. își realizase visul;
c. devenea cunoscut în toată lumea.

2. Explică cine este Aurel Vlaicu.

3. Socotește vârsta aviației românești. Caută în text informația care te ajută.

4. Explică titlul textului.

Lucrăm împreună

1. Citește textul în gând.
2. Formulează întrebări pornind de la informațiile din al doilea alineat. Cere-i unui coleg să răspundă.
3. Descrie avionul lui Vlaicu, pe baza schiței. Compară desenul cu avionul din imaginea care însoțește textul.
4. Povestește ce ai reținut din text.

Scrierea cuvintelor *sa* și *s-a*

Caută în text și citește enunțurile în care apar cuvintele *sa* și *s-a*.

În enunțul din text, încearcă să înlocuiești cuvântul *sa* cu alt cuvânt, fără a schimba înțelesul.

Exemplu: a sa → a lui

Atunci când scriem *s-a* avem două cuvinte. Cum se pronunță? Ce exprimă alături de cuvântul care urmează?

Exemplu: s-a bucurat (acțiune)

Reținem!

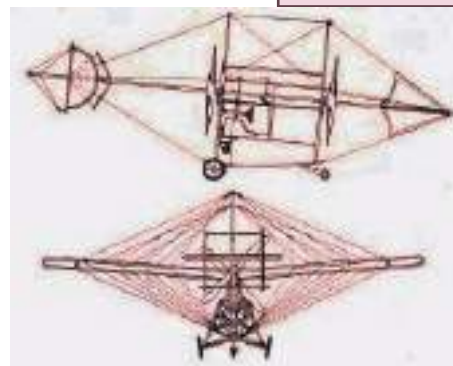
Atunci când exprimă o acțiune, scriem întotdeauna *s-a*, pentru că sunt două cuvinte care se pronunță împreună.

Cuvântul *sa* poate fi înlocuit cu *lui* ori *ei*.

Exersează!

1. Transcrie cele cinci enunțuri din care afli cât s-a bucurat Aurel Vlaicu de reușita sa.
2. Privește imaginea alăturată. Scrie o scurtă povestire în care să folosești cuvintele *sa* și *s-a*.

Schița avionului *Vlaicu II*

Ne jucăm!

La bibliotecă

Imaginați-vă că mergeți la bibliotecă. Solicitați o carte despre aviație.

Cutiuța cu idei

Ce întrebări i-ai pune lui Aurel Vlaicu dacă te-ai putea întâlni cu el?

Purtați dialoguri în perechi.

Victoria este a celui care nu renunță la visurile sale.

Cum și-au luminat oamenii casele,
de-a lungul timpului?

Pe masă sau în tavan,
Seara vezi un ghem bălan.

Despre Edison și becul inventat de el

Când orașele au devenit mai mari, au apărut blocurile, fabricile, uzinele. Oamenii voiau lumină mai puternică, mai vie, care să fie **distribuită** în numeroase puncte.

Edison, un mare inventator, era interesat de folosirea electricității pentru iluminat.

Într-o noapte, Edison era în laboratorul său. Frământa între degete un cocoloș de **funingine** amestecat cu smoală. A făcut un fir și a avut ideea să îl testeze cu lampa electrică. Spre surprinderea lui, lampa a dat lumină. După multe experimente, a confecționat o lampă cu un fir în formă de **potcoavă**, introdus într-un balon de sticlă din care a scos tot aerul. Firicelul acela, numit filament, se înroșea când trecea curentul electric, producând lumină.

Așa a apărut becul electric, una dintre cele mai mari invenții.

Vocabular

distribuit – împărțit;
funingine – praf negru foarte fin rămas după ardere.

potcoavă – piesă de metal, aproape ca un semicerc, ce protejează copitele cailor.

Ne jucăm!

Imaginați-vă că sunteți prezentatori TV. Anunțați, la emisiunea de știri, inventarea becului.

Prezentați și alte invenții, reale sau nerealizate încă.

Înțelegem textul

Alege răspunsul corect.

- Din ce a încercat Edison să facă filamentul?
a. din sticlă și funingine; **b.** din funingine și smoală;
c. din sârmă și funingine.
- Ce încerca Edison să obțină?
a. lumină electrică; **b.** lumină economică;
c. lampa cu gaz; **d.** o potcoavă.

Lucrăm împreună

1. Citește în gând textul. Citiți textul în ștafetă.
2. Notează pe o foaie cuvintele din text care se referă la invenția lui Edison. Compară lista ta cu cea a colegului /a colegei de bancă. Completează-o, dacă este cazul. Afișează lista în locul din clasă destinat lucrărilor voastre.

Scrierea cuvintelor *într-o* și *într-un*

- Citește enunțurile în care apar cuvintele *într-o* și *într-un*.
Observă scrierea acestor cuvinte.

Ce știți despre producerea și economisirea energiei electrice? Discutați în grup.

Reținem!

Cuvintele *într-o* și *într-un* se scriu întotdeauna cu *liniuță de unire (cratimă)*. Acestea sunt perechi de cuvinte care se rostesc împreună.

Cutiuța cu idei

Cum ar fi într-o lume fără lumină?

Creează o scurtă poveste, singur sau împreună cu un coleg.

Exersează!

1. Răspunde la întrebări.
  - a. Când au dorit oamenii lumină mai puternică și mai ușor de folosit?
  - b. Cum a ajuns Edison să folosească funinginea și smoala?
  - c. Cât de ușor se realizează o invenție? Folosește în explicația ta un fapt povestit în text.
2. Transcrie, din text, enunțurile cu *într-o* și *într-un*.
3. Alcătuiește enunțuri, folosind grupurile de cuvinte:
  - *într-o* → noapte, clasă, iarnă.
  - *într-un* → parc, dulap, plic, suflet.

Concurs

Cine completează mai repede: *într-o* sau *într-un*?

Am pus apă ... pahar.
Vulpea se ascunse-
se ... scorbura.
Ana stă ... casă mică.
... sat trăia un om
leneș.

Cine stăruie învinge.

De ce creează oamenii legende?

Păduri de brazi, vârfuri ascuțite, cărări șerpuite, culmi încărunțite.

Legenda muntelui Retezat

Se spune că în Țara Hațegului aveau *sălaş* niște uriași. Înainte de moartea sa, căpetenia uriașilor împărți țara pentru cei doi copii ai lui: un băiat, al cărui nume s-a pierdut în *negura* timpului, și o fată, domnița Rusca.

Ca să vadă mai bine cât de mare este partea lor din moștenire, cei doi se urcară fiecare pe câte un munte.

Fetei i s-a părut că partea de țară a fratelui său este mai mare și mai frumoasă decât a ei, căci avea păduri întinse și lacuri limpezi. De ciudă, domnița luă un fier de plug și îl aruncă spre fratele său. Fierul nu îl nimeri pe flăcău, dar doborî vârfurile muntelui, care de atunci a rămas retezat.

De aceea i se spune muntele Retezat.

Vocabular

legendă – povestire cu elemente fantastice, miraculoase, care explică apariția unui lucru.

sălaş – adăpost.

negură – ceață deasă, întuneric.

Ne jucăm!

Jocul răspunsurilor

Formați trei grupe. Născociți cât mai multe explicații pentru apariția unui loc/fenomen.

Câștigă grupa care are mai multe răspunsuri. Exemplu: Dunărea, Marea Neagră, câmpia.

Înțelegem textul

1. Răspunde la întrebări.

- De la cine au moștenit munții cei doi tineri?
- Ce au făcut frații ca să vadă partea moștenită?
- De ce s-a supărat domnița Rusca?
- Ce a făcut fata când i s-a părut că e nedreptățită?

2. Caută, pe harta României, muntele Retezat și munții Poiana Ruscă.

3. Găsește-i muntelui Retezat un alt nume potrivit.

Lucrăm împreună

1. Citiți enunțurile care cuprind cuvintele noi. Reformulați-le folosind cuvinte care au același înțeles.
2. Legenda împletește fapte reale cu elemente fantastice. Ce consideri real și ce este fantastic în această legendă?
3. **Creioanele la mijloc.** Formați grupe de câte cinci. Fiecare ia câteva creioane. Discutați despre importanța munților. După ce ți-ai spus părerea, pui creionul pe masă. Nu ai voie să intervii în discuție până când nu au pus toți colegii tăi creioanele jos.

Prezentarea unui loc

Prezintă peisajul din imagine ca și cum tu ai fi călătorul. Spune ce vezi.

Ce culori observi?

Ce ai putea simți? (cât de cald/rece este, mirosuri etc.)

Ce sentimente ai?

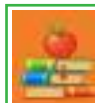
Reținem!

Când descriem un loc, realizăm un tablou în cuvinte, spunând cele mai importante lucruri despre acel loc. Putem face referire la culori, forme, sunete, mirosuri.

Exersează!

1. Formulează două întrebări pornind de la textul citit.
2. Imaginează-ți că explorezi un ținut nou (real sau imaginar). Descrie locul într-un text de 5-7 enunțuri.

Clubul de lectură

Citește o legendă. Notează titlul și câteva idei importante. Adaugă un desen. Pune fișa în portofoliul personal.

Călătoria, oricât de lungă ar fi, începe cu primul pas.

Cât de util este un calculator?

Spune o scurtă poveste, folosind cuvintele: *robot, excepțional, gândire*.

Un mesaj neașteptat

Numele meu este Calculator, Computer sau Ordinador. Sunt o invenție extraordinară.

Strămoșul meu este un mecanism vechi de 2000 de ani. Istoricii cred că folosea la calcularea exactă a mișcării planetelor.

Știi de ce am fost inventat? Pentru că am viteza de gândire mai mare decât a oricărui om și memoria cât zeci de oameni la un loc. Primele calculatoare erau folosite la calcule științifice complicate. Astăzi, sunt utilizat în numeroase **domenii** și activități. De exemplu, pot face calcule, scriu texte, ajut oamenii să comunice, sprijin medicii și militarii. Te pot ajuta să găsești înțelesul exact al unui cuvânt și **să explorezi** subiecte diverse. Recunosc că, fără ajutorul cărților tipărite, eu nu aș putea să știu atâtea!

Este grozav câte poate crea mintea omului!

Vocabular

domeniu – parte a unei științe, a unei arte.

a explora – a cerceta.

Ne jucăm!

Cuvinte și propoziții

Formați perechi. Un copil spune un cuvânt, celălalt formulează o propoziție cu opusul cuvântului dat.

Înțelegem textul

Răspunde la întrebări.

- Ce denumiri mai sunt date calculatorului?
- La ce era folosit strămoșul calculatorului?
- Ce ai aflat din text despre viteza de gândire și memoria unui calculator?
- Cui i se datorează știința și inteligența calculatorului?

Lucrăm împreună

1. Citește textul în șoaptă, în ștafetă cu un coleg. Corectați-vă unul pe altul.
2. Ce simbol este folosit în mesaj? Ce legătură există între simbol și enunț?
3. Calculatorul ne poate fi prieten, dar și inamic. Discută cu colegii tăi despre această idee.

Scrierea corectă a cuvintelor care conțin litera x

- Căutați în text și citiți cuvintele care conțin litera x. Pronunțați aceste cuvinte clar și tare. Ce perechi de sunete sunt redată grafic de litera x?

Reținem!

Litera **x** notează grupurile de consoane **cs** sau **gz**.

[cs] fix, taxi, extrem

[gz] examen, exercițiu

Exersează!

1. Scrie, după dictare, enunțurile în care sunt enumerate activitățile realizate cu ajutorul calculatorului.
2. Completează textul cu: *s-a, sa, într-o, într-un*.
Ecranul calculatorului ... aprins. A apărut un șoricel fix ... colț. Are casa ... călimară. Este tare mândru de culoarea ... verde. Oare există așa ceva?
3. Prezintă robotul din imagine într-un text de cinci enunțuri. Ce poate face? Ce nume are?
4. Citește cuvintele din caseta alăturată. Găsește cuvântul potrivit pentru fiecare cuvânt scris cu roșu. Folosește perechile de cuvinte într-o poveste scurtă, cu elemente fantastice.

Citește mesajul primit de Alex. Ce răspuns ai trimite dacă ai fi în locul lui?
Scrie mesajul.

călătorie

extraordinar
extraordinară

punct

luminos
luminoasă

voce

metalic
metalică

Cu gândirea noastră construim lumea.

ACUM ȘTIU!

Exersează!

Istoria stiloului

Tu știi ce este acela un stilou? „Ce întrebare!” parcă te și aud spunând. Astăzi, pentru oricare dintre noi, este un instrument obișnuit, fără nimic extraordinar.

Deosebită este însă istoria lui. Un document istoric de aproximativ acum 1000 de ani amintește de un **calif** care a cerut un toc care nu pătează mâinile și hainele. Din păcate, nu s-a găsit nicio explicație despre cum arăta acest strămoș al instrumentului de scris.

Cel care a inventat primul stilou cu pompă a fost un român: Petrache Poenaru. Invenția sa a primit un nume extrem de lung: **condei portăreț** fără sfârșit, care se alimentează singur cu cerneală.

Vocabular

calif – conducător al unui stat musulman.

condei – toc.

portăreț – (formă veche) ușor de transportat.

1. Citește cu atenție textul. Reține sensul cuvintelor noi.
2. Formulează un enunț folosind primele două cuvinte din rubrica *Vocabular*.
3. Folosește cuvântul *toc* în două enunțuri, având alte sensuri decât cel din textul citit.
4. Desparte în silabe cuvintele: *experiență*, *taxă*, *text*, *aproximativ*, *explicație*, *istorie*.
5. Scrie un text despre fetița din imagine. Folosește:
  - cuvintele *s-a*, *sa*, *într-o* sau *într-un*;
  - trei cuvinte care conțin litera *x*.

ȘTIU, POT, REZOLV

1. Scrie după dictare.

Copiii pregătesc o expoziție. Au adus proiectele despre invenții și inventatori. Vor să îi facă o surpriză doamnei învățătoare.

Fetele sortează lucrările, iar băieții le montează pe panou.

Mircea exclamă bucuros:

— Am o idee extraordinară!

2. Desparte în silabe cuvintele din text care conțin litera **x**.

3. Ordonează cuvintele pentru a obține enunțuri corecte.

Folosește semnele de punctuație necesare.

a. într-un, stup, oare, albine, câte, trăiesc

b. căprioară, s-a, puiul, de, sa, întors, mama, la

c. trăia, într-o, ciudată, casă, vrăjitoarea

4. Privește imaginea alăturată.

În vacanță, Xenia a făcut această fotografie. Descrie locul într-un text de cinci-șase enunțuri.

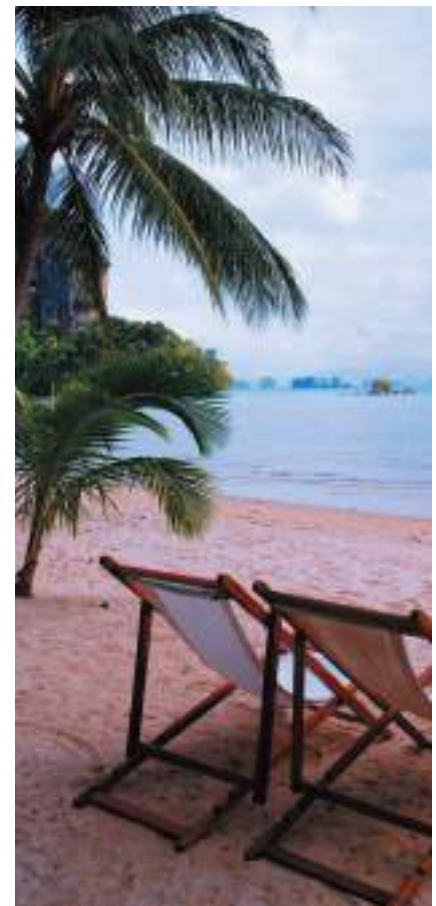

* Scrie câteva enunțuri care să continue textul dictat.

Folosește cuvintele: *într-o, într-un, s-a și sa*.

Apreciază singur

Calificative			
	S	B	FB
1	● ● ●	● ● ● ● ●	● ● ● ● ● ●
2	●	● ●	● ● ●
3	●	● ●	● ● ●
4	● ● ● ●	● ● ● ● ●	● ● ● ● ● ●

Bine ai venit din vacanță! Hai să repetăm ce am învățat în primul semestru!

ACUM ȘTIU!

Povestirea unor întâmplări trăite sau observate

1. Povestește o întâmplare din vacanță. Spune:

- unde te afli;
- ce alte persoane erau cu tine;
- cum s-a desfășurat întâmplarea;
- cum te-ai simțit.

2. Citește povestirea lui Alex.

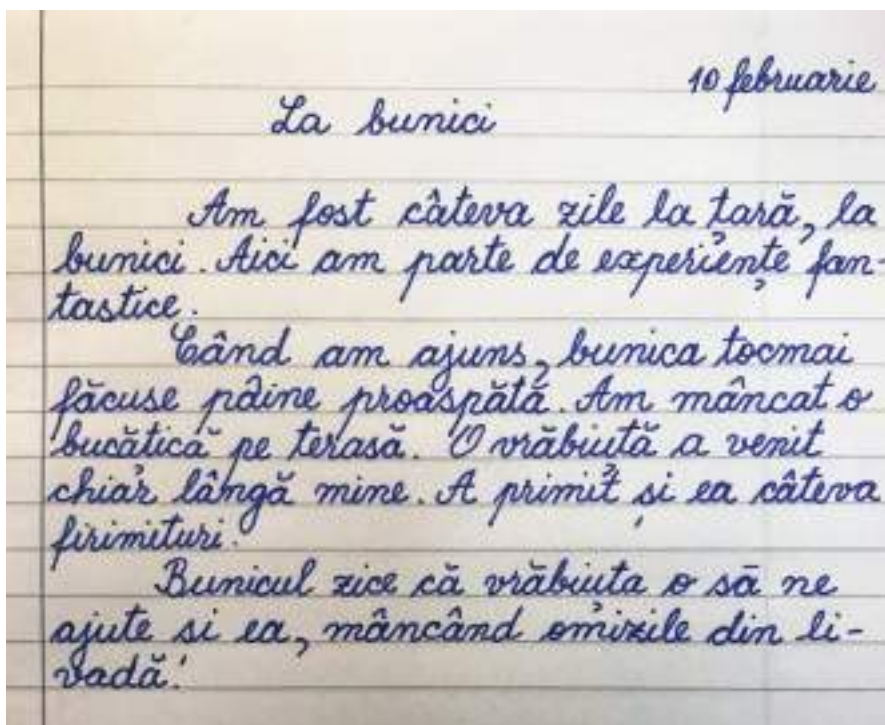
Ne jucăm!

Propoziții hazlii

Gândiți-vă la cuvinte care au aceeași formă și înțeles diferit.

Formulați enunțuri hazlii folosind ambele sensuri, ca în modelul:

Ninge cu fulgi de nea Marin.

- Observă așezarea povestirii în pagina caietului cu liniatură dictando. Ce reguli a respectat Alex? Cât de mari sunt literele? Copiază fragmentul.
- Descrie pasărea care a ciugulit firimiturile. Folosește imaginea alăturată.

Propoziția. Enunțul. Semnele de punctuație

1. Privește imaginile. Spune câte o propoziție potrivită pentru fiecare. Pronunță clar fiecare cuvânt.

- Scrie propozițiile în caiet. Folosește, la sfârșitul lor, pe rând: punctul, semnul întrebării și semnul exclamării.

2. Scrie corect propozițiile de mai jos.

Completează cu semnele de punctuație potrivite.

Copiii au ieșit la săniuș ☐

Vlad strigă cu putere ☐

☐ Pârtie ☐ Săniuța mea vine ca fulgerul ☐

3. Din propozițiile de mai sus, scrie trei cuvinte care au:

- o silabă
- două silabe
- trei silabe.

Arată care sunt vocalele și consoanele, punând simbolurile V și C deasupra literelor.

4. Spune cuvinte care au înțeles asemănător cu: *zăpadă*, *ceată*, *poznă*.

Alcătuiește propoziții cu aceste cuvinte.

5. Realizează o pagină de jurnal în care să povestești și să desenezi cum ai petrecut o zi din vacanța de iarnă. Adaugă pagina de jurnal în portofoliu.

Ne jucăm!

Jocul întrebărilor

Conducătorul jocului numește un obiect din clasă. Formulați cât mai multe întrebări despre acest obiect.

Încercați să puneți întrebări cât mai interesante.

Om făcut de mâna mea, cu ochi negri și lulea. Ghici, ce e?

Textul. Povestirea

- Citește cu atenție textul, pentru a putea rezolva exercițiile.

Pălăria Omului de Zăpadă

după Iuliu Rațiu

De mult timp dorea Omul de Zăpadă să discute cu el. Era singurul copil care îl lăsa în pace: nu azvârlea cu bulgări în el, nu îi lua bumbii de la haină, nu îl trăgea de nasul mare și roșu.

Acum, băiatul era lângă el. Copilul îi spuse:

— Mă iertați că vă deranjez! Vreau să vă pun o întrebare.

— Ce întrebare vrei să îmi pui ?

— De ce vă scoateți pălăria de câte ori trec eu pe aici?

1. Răspunde oral, apoi în scris, la întrebări:

a. Care este titlul textului?

b. Care sunt personajele?

c. De ce voia omul de zăpadă să discute cu băiatul?

2. Ce crezi că a răspuns omul de zăpadă la întrebarea băiatului? Scribe răspunsul în caiet.

3. Povestește oral, pe scurt, textul citit.

4. Scribe cuvintele din text care se scriu cu **m** înainte de **b** și **p**. Alcătuiește propoziții cu acestea.

5. Scribe cuvinte cu sens opus cuvintelor: *pace*, *mare*, *se oprise*, *întrebare*, *scoateți*.

6. Realizează un text de cinci-șase enunțuri în care să arăți cum a fost construit omul de zăpadă.

Cutiuța cu idei

Realizează din carton un om de zăpadă. Scribe pe el cuvinte care arată însușirile pe care le poate avea.

Ne jucăm!

Adevărat – fals

Un copil spune un enunț despre iarnă, adevărat sau nu. Colegii reacționează. Dacă răspunsul este adevărat, se ridică în picioare, iar dacă e fals, se întorc cu spatele.

Exemplu: Iarna stau afară în tricou.

POVEȘTILE NATURII

- Scrie cât mai multe cuvinte care îți vin în minte când spui Pământ. Compară lista ta cu listele colegilor. Discutați despre asemănări și deosebiri.
- Ce știți despre plantele și animalele ocrotite? Dar despre dinozauri?
- Audiați *Valsul florilor*, din baletul *Spărgătorul de nuci*, de P. I. Ceaikovski. Scrieți ideile pe care vi le inspiră melodia. Realizați desene potrivite.

ÎȚI VEI REAMINTI...

- cum formulezi opinii și idei;
- care sunt regulile așezării în pagina caietului.

VEI ÎNVĂȚA...

- cum se scriu corect cuvintele *dintr-un/dintr-o, sau/s-au*;
- cum se scriu corect cuvintele care conțin grupuri de două sunete (*oa, ea, ia, ie, ua, uă*);

VEI REUȘI...

- să te exprimi și să scrii corect;
- să creezi povestiri pe baza unui șir de întrebări.

PROIECT

Mobil cu planete

În grupe mici, realizați un mobil cu planete.

Etapele proiectului:

- Documentarea – Căutați informații despre planete și faceți schițe.
- Pregătirea materialelor – Adunați carton, sfere de plastic sau polistiren, sârmă, fir de gută, hârtie creponată.
- Realizarea lucrării – Construiți fiecare planetă și atârnați-o de suport.
- Expuneți lucrările în clasă. Povestiți cum a fost activitatea.

Este bine să fii curios?

Un elefant se legăna pe
o pânză de păianjen...

Puiul de elefant

după Rudyard Kipling

Demult, elefanții aveau nasul negricios, borcănat, mare cât o găleată. Nu puteau apuca nimic.

Trăia atunci un elefanțel nemaipomenit de curios. Cât era ziua de lungă, **nu contenea** cu întrebările. Odată, vru să afle ce mănâncă crocodilul, dar nimeni nu îl lămuri.

Mergând prin junglă, ajunse pe malul râului. Dintr-un tufiș scoase **agale** capul o arătare ca un trunchi de copac. Era Crocodilul, în carne și oase. Aflând întrebarea, promise că îi răspunde dacă se apropie puțin. Dintr-o singură mișcare îl și apucă de nas. Se pregăti să îl înghită. **Se opinti** puiul, trase, iar nasul se tot lungi până deveni trompă.

Acum putea să culeagă fructe, să facă duș, să se apere de muște. Nu îi părea rău că a fost curios.

Vocabular

nu contenea – nu se oprea, nu înceta.

agale – fără grabă, domol.

se opinti – își încordă puterile.

Ne jucăm!

Joc de rol

Imaginați-vă că vreți să mergeți la Grădina Zoologică.

Cum procedați la *casa de bilete* pentru a putea intra?

Înțelegem textul

1. Răspunde la întrebări.

a. Cum arăta elefanțelul demult?

b. Ce dorea să afle puiul de elefant?

c. De ce crocodilul l-a chemat mai aproape?

d. De ce elefanțelului nu îi părea rău că a fost curios?

2. Gândește-te la comportamentul celor două personaje. Ce nume li s-ar potrivi?

Lucrăm împreună

1. Alege o parte din text care îți place. Notează pe un bilețel motivul alegerii tale. Citește-le colegilor fragmentul ales. Colegii vor spune de ce cred ei că ai ales acel fragment. **Tu ai ultimul cuvânt:** spune-le ce ai notat tu.
2. Observă crocodilul. I se potrivește descrierea din text?
3. La începutul textului ai aflat că elefântelul era foarte curios. Ce altă însușire descoperi aflând întâmplarea?
4. Povestește întâmplarea ca și cum ai fi:
  - elefântelul;
  - crocodilul.

Scrierea corectă a cuvintelor *dintr-o* și *dintr-un*

- Caută în text și citește enunțurile în care apar cuvintele *dintr-o* și *dintr-un*. Observă scrierea lor.
- Citește enunțurile de mai jos. Ce observi?
Crocodilul iese din râu. Crocodilul iese dintr-un râu.

Reținem!

Cuvintele *dintr-o* și *dintr-un* se scriu întotdeauna cu cratimă. Sunt două cuvinte care se rostesc împreună. Cratima nu poate fi scrisă niciodată la capăt de rând.

Exersează!

1. Transcrie enunțurile în care descoperi:
  - cum arătau demult elefanții;
  - ce poate face elefantul cu trompa lui.
2. Scrie enunțuri despre elefântel sau despre crocodil, folosind și cuvintele *dintr-un*, *dintr-o*.
3. Descrie drumul elefântelului prin junglă.

Cutiuța cu idei

Desenează sau decupează un elefant și un crocodil.

Lipește siluetele pe carton, apoi pe câte un băț.

Purtați dialoguri, folosind marionetele create.

Clubul de lectură

Citește și alte povești scrise de Rudyard Kipling. El a scris și *Cartea junglei*.

Curiozitatea este baza educației.

De ce există viață pe Pământ și pe alte planete nu?

Soare, Soare, domn bălai,
Câte raze poți să-mi dai?

Legenda Soarelui și a Lunii

Când Soarele și Luna s-au întâlnit, s-au plăcut și s-au hotărât să rămână împreună pentru totdeauna.

Se spune că pe vremea aceea lumea nu exista. Când a fost creat, Pământul a primit ceva ce alte planete nu aveau: lumina și căldura din care s-a născut viața. Soarele lumina ziua, iar Luna noaptea. Astfel, chiar de erau împreună, au fost obligați să trăiască separat. *Se abătu* asupra lor o mare tristețe.

Până și Soarele, regele *astrelor*, era nefericit. Dumnezeu îi chemă și le spuse:

— Nu trebuie să fiți triști! Fiecare dintre voi face posibilă viața. Oamenii, animalele sau plantele nu pot trăi fără voi. Pământul are nevoie de puterea voastră. Înțelepți cum sunteți, veți avea grijă de el chiar dacă nu vă veți mai întâlni.

Vocabular

se abătu – (aici) veni pe neașteptate, cu putere.

astre – stele, planete.
(astru – aștri / astre).

Ne jucăm!

Fișă de portofoliu

Desenează Soarele și Luna ca persoane. Scrie ce însușiri au.

Înțelegem textul

- Răspunde la întrebări.
  - Ce a primit Pământul când a fost creat? La ce i-a folosit?
  - De ce erau triști Luna și Soarele?
- Soarele și Luna au aflat care era datoria lor. Explică acest rol.
- Dumnezeu consideră că cei doi sunt înțelepți. Ce fapte confirmă această părere?

Lucrăm împreună

1. Găsește și citește enunțurile din care aflăm:
  - că Pământul a fost creat în urma Soarelui;
  - ce asigură viața pe Pământ.
2. Explică de ce animalele și plantele nu pot trăi fără căldura și lumina Soarelui.
3. Privește plantele din imagine. Care este legătura dintre acestea și cele două corpuri cerești?
4. În fiecare an, în ultima sâmbătă din luna martie, milioane de oameni sting luminile timp de o oră, participând la cel mai mare eveniment de mediu din istorie – **Ora Pământului**. De ce crezi că există acest eveniment? Discută cu colegii tăi.

floarea-soarelui

regina-noptii

Scrierea corectă a cuvintelor *sau* și *s-au*

- Citește enunțurile în care apar cuvintele **s-au** și **sau**. Observă scrierea lor în fiecare caz.
- Cu ce cuvânt poate fi înlocuit cuvântul **sau**?
- Ce arată cuvintele *s-au întâlnit*? Observă perechea *s-au întâlnit* → *se întâlnesc*.

Reținem!

Se scrie **sau** într-un cuvânt atunci când poate fi înlocuit cu **ori**. (negru sau alb/negru ori alb)

Se scrie **s-au** atunci când sunt două cuvinte care arată o acțiune. (s-au întors)

Exersează!

Scrie un text despre o zi petrecută în natură. Folosește cuvintele **sau** și **s-au**.

Cutiuța cu idei

Călătorie printre stele

Realizează un labirint după modelul dat, folosind acuarele, imagini decupate, desene.

Ori de câte ori treci pe lângă un loc marcat, povestește ce vezi, ce simți, ce gândești.

Natura îți dă zilnic exemplul de a trăi.

De ce este natura plină de culori?

Clopoțel mititel scoate
capul din zăpadă...

Vocabular

azur – de culoarea
albastru deschis; seninul
cerului.

morțiș – cu încăpățănare.

Ne jucăm!

Jocul comparațiilor

În grupe de câte trei,
creați expresii prin care
să comparați obiecte și
culori, ca în modelul
lacrimă ca o perlă.

Organizați un concurs.

Legendă

după Iulia Hasdeu

Într-o zi, un înger zbura în văzduhul limpede. Se oprea la fiecare stea și culegea o floare. Făcu la fel și pe Pământ, apoi dispăru sub bolta de **azur**.

Florile se întrebau geloase cine ajunsese în buchetul ceresc. Trandafirul, crinul, laleaua, chiar și modesta viorea susțineau **morțiș** că o surioară din neamul lor a fost aleasă.

Ghiocelul stătea singur, în tăcere.

Din înaltul cerului căzu o lacrimă, o picătură de rouă ca o perlă, și rupse tulpinița ghiocelului. O voce caldă se auzi:

— Te rog să mă ierți! Cum pot să îți alin suferința?

— Nu vreau nici culoare, nici parfum, nici strălucire. Am voie să apar când se termină iarna? Trebuie să aduc oamenilor speranța primăverii.

Înțelegem textul

Alege răspunsul corect.

- Ce nu știau florile?
  - a. ce culoare va primi ghiocelul;
  - b. ce floare a fost culeasă;
  - c. de ce a plâns cerul.
- Ce însușire i se potrivește ghiocelului?
  - a. îngâmfare;   b. modestie;
  - c. obraznicie;   d. curaj.

Lucrăm împreună

1. Ștafetă! Formați grupuri de câte patru copii. Un elev citește cu voce potrivit de tare primul enunț, apoi numește colegul/colega care să continue. Citiți astfel tot textul.

2. Citește enunțurile din care se înțelege:

- ce a făcut îngerul;
- ce s-a întâmplat cu ghiocelul;
- ce a cerut ghiocelul.

3. Se poate spune că ghiocelul dorea să ajute oamenii? Explică opinia ta.

Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupuri de sunete

- Găsește și citește în text cuvintele care conțin grupurile de sunete **oa, ea, ua, ie, uă, ia**.
- Pronunță clar cuvintele. Desparte-le în silabe. Perechea de sunete face parte din aceeași silabă?

Exersează!

1. Transcrie dialogul dintre ghiocel și înger.
2. Scrie cuvintele care conțin grupuri de sunete în aceeași silabă. Subliniază aceste grupuri.
3. Formulează câte două enunțuri folosind cuvintele **ea** și **ia**.
4. **a.** Scrie un dialog între două prietene, despre primul ghiocel răsărit în curtea școlii.
b. Scrie un dialog posibil între florile geloase.

Cutiuța cu idei

Realizează o listă de acțiuni pe care le poți face tu pentru a ajuta și proteja natura.

Completează cu desene potrivite.

Afișați listele în clasă.

Clubul de lectură

Citește povestirea *Ghiocelul*, scrisă de Hans Christian Andersen. Realizează fișa de lectură.

Natura pictează frumusețe.

De ce punem întrebări?

Scrierea imaginativă după un șir de întrebări

- Citește textul următor.

Odată, furnica s-a apropiat de un pârau ca să bea apă. Un val o luă pe sus și era gata să se înece. Văzând că este în primejdie, o porumbiță îi aruncă o crenguță. Furnica se cățăără pe ramură și se salvă.

În altă zi, un păsărar voia să prindă porumbița. Furnica urcă pe mâna sa, îl ciupi, iar omul scăpă sfoara plasei. Porumbița se avântă repede în văzduh.

(*Furnica și porumbița* – după Lev Tolstoi)

- Observă șirul de întrebări formulate pe baza textului. Răspunde la acestea, repovestind textul.

1. Ce dorea să facă furnica?
2. Ce i s-a întâmplat?
3. Cine a salvat-o pe furnică?
4. Ce voia păsărarul?
5. Cum a scăpat porumbița?

- Citește, cu atenție, întrebările de mai jos. Formulează răspunsuri cât mai complete. Te poți ajuta și de imagine. Răspunsurile tale vor alcătui o povestire.

1. Ce anotimp este? Cum arată totul în jur?
2. Cine a venit la casa păsărelelor?
3. Ce fac fetele?
4. De ce vor fetele să ajute păsările?
5. Cum se simt cele două fete?

La fiecare întrebare poți răspunde cu unul sau mai multe enunțuri. Găsește un titlu potrivit textului.

La final, recitește și verifică dacă ai scris corect și ai folosit semnele de punctuație necesare. Citește textul cu voce tare.

ȘTIU, POT, REZOLV

- Citește cu atenție textul de mai jos.

Era seară. Într-un coșuleț aflat pe iarbă s-au întâlnit nouă fructe. Erau arătoase și pline de vitamine. Căldura Soarelui le făcuse dulci ca mierea. S-au gândit:

— Ce ar fi să spună fiecare câte o poveste?

Și s-au apucat de povestit istorioare de pe vremea când viața lor era în livadă.

1. Transcrie textul în caiet.
2. Subliniază, în text, câte un cuvânt care conține unul dintre grupurile de sunete *ea, oa, ia, ie, uă*.
3. Scrie încă trei-cinci enunțuri care continuă textul. Folosește întrebările:
  - Ce fruct spune primul povestea?
  - Cum arată el?
  - Ce moment din viața lui își amintește?
  - Ce simte acum?

Când termini, verifică dacă:

- ai scris corect cuvintele;
- ai pus semnele de punctuație corespunzătoare;
- enunțurile au sens.

Apreciază singur

Calificative			
	S	B	FB
1	● ● ● ● ●	● ● ● ● ● ●	● ● ● ● ● ● ●
2	● ● ●	● ● ● ●	● ● ● ● ●
3	● ●	● ● ●	● ● ● ● ●

Ce-ți putea spune băiatul?

Scrie un text scurt (dialog sau povestire).

NE JUCĂM ȘI ÎNVĂȚĂM

Concurs

Decupează șase cartonașe de aceeași formă și mărime. Scrie pe ele grupurile de sunete **ea, oa, ua, ie, uă și ia**.

Întoarce cartonașele. Extrage unul și spune repede un cuvânt care se scrie cu acel grup.

Jucați-vă în perechi. Acordați câte un punct pentru fiecare cuvânt rostit. Nu repetați cuvintele!

- Ce se potrivește **ea** sau **ia**? Spune repede!

Mioara ... o carte. În fiecare seară, ... citește câteva pagini. Într-o zi, mama a cumpărat pentru ... o carte nouă.

—... uite ce istorii interesante are! a exclamat ... .

- Realizează desene în care să existe elemente greșite. Spune povești după aceste desene.

- Imaginează-ți că ești astronaut și te întorci dintr-o călătorie pe Lună.

Describe ce vezi prin hubloul navei spațiale. Folosește imaginea alăturată.

* **hublou** – fereastră circulară care se închide ermetic.

- Completează enunțurile cu lucruri cât mai neașteptate: *Dacă aș fi..., atunci....*
(Exemplu: *Dacă aș fi Soarele, atunci ...*)

POVEȘTILE FAMILIEI

- Ce este pentru voi familia? Realizați o listă de enunțuri (definiții) însoțite de explicații.
- Căutați proverbe despre familie. Discutați-le în clasă.
- Vizionați împreună filmul de desene animate *Tărâmul uitat de timp*. Discutați despre încercările prin care trece micul dinozaur Picioruș pentru a se reîntâlni cu familia lui.

ÎȚI VEI REAMINTI...

- cum formulezi o solicitare;
- cum se poartă un dialog;
- cum se repovestește un text citit.

VEI ÎNVĂȚA...

- cum se scriu corect cuvintele care conțin literele *î* și *ă*;
- cum se face un afiș;
- cum se realizează povestirea orală.

VEI REUȘI...

- să te exprimi și să scrii corect;
- să creezi povestiri pe baza unui șir de întrebări și a unor imagini.

PROIECT

Ziua familiei

Realizați portretele unor persoane dragi, membri ai familiei sau nu.

Pe desenele voastre, adăugați cuvinte și expresii care:

- exprimă însușiri ale persoanelor;
- denumesc pasiuni;
- arată ce simțiți pentru acestea.

Stabiliți o zi pe care să o numiți *Ziua familiei* și invitați-vă părinții la expoziția cu lucrările voastre. Trimiteți invitațiile din timp. Puteți pregăti pentru ei și felicitări, scrisori, bilete de mulțumire.

Ce faci atunci când ești trist?

Zâmbetul este
fericirea de sub nasul
tău!

Poveste de alungat tristețea

după Octav Pancu-Iași

Matei părea tare supărat. Nici măcar tata nu știa de unde vine atâta supărare.

— Dar eu nu sunt supărat! Eu sunt trist, zise nedumerit băiatul.

— Cred că ai dreptate! Supărarea trebuie să aibă o cauză, dar tristețea poate veni și fără un motiv anume.

— Ce să facem, tăticule, ca să alungăm tristețea?

— Am putea da o fugă până în **Sahara**. Mai știi? Am făcut-o și altă dată!

Matei pare că nu mai știe. Așa că tata îi povestește despre submarinul mare și colorat în care au mers, despre girafa care dorea să știe câte buline are gărgărița, despre cămila care voia o umbrelă. Băiatul râde cu hohote.

Unde a dispărut tristețea?

Vocabular

Sahara – cel mai mare deșert de pe Pământ, aflat în Africa.

Ne jucăm!

La ce poți folosi...?

Găsiți cât mai multe întrebări pentru o agrafă de birou, un cui, un cârlig de rufe.

Exemplu: cărămidă – să bat un cui, să mă ridic la etajeră...

Înțelegem textul

1. Răspunde la întrebări.

a. Cum se simțea Matei?

b. Ce a făcut tata ca să alunge tristețea?

c. Ce fapte îi povestește tata?

2. Întâmplarea este reală sau imaginară? Explică răspunsul tău.

3. Găsește un alt titlu textului.

Lucrăm împreună

1. Citiți textul pe roluri. Folosiți intonația potrivită.
2. Alege personajele textului dintre imaginile alăturate. Spune ce crezi tu despre fiecare.
3. Tata spune că *supărarea trebuie să aibă o cauză, dar tristețea poate veni și fără un motiv anume*. Ești de acord cu această idee? Motivează părerea ta!
4. Lucrați în perechi. Imaginați-vă că sunteți Matei și tata.
Cum l-ar ruga băiatul tatăl său să îl scape de tristețe?
Ce ar răspunde tatăl?
5. Cum formulezi o solicitare? Citește cuvintele din casete.
Ce alte expresii mai poți folosi?

Te rog!

Mulțumesc!

Aș putea să...?

Mă poți ajuta să...?

Exersează!

1. Alege, din textul citit, un fragment de patru enunțuri. Transcrie acest fragment.
2. Transformă cuvintele *știu*, *scriu*, *vin*, *țin*, *să fiu*, după model.
Model: (eu) știu – (tu) știi
Scrie enunțuri cu două dintre cuvintele obținute.
3. Ce alte lucruri ar mai putea adăuga tatăl în povestea lui? Scrie două asemenea fapte imaginare.
4. Scrie un text de cinci-șapte enunțuri inspirate după imaginea alăturată.

Cutiuța cu idei

Dacă ai fi fost în locul girafei, ce ai mai fi dorit să știi?

Realizează o listă.

Familia este cheia ta, ca om.

Care mamă e anume cea mai bună de pe lume?

Ne iubește, ne răsfăță,
Zi de zi ne dă povață!

Mămici și copii

Puii de elefanți sunt unele dintre cele mai răsfățate și bine îngrijite animăluțe. Nu au doar una, ci mai multe mămici. Când se naște un pui, toate mămicile din jur îl protejează.

Mama urangutan își poartă permanent puiul în brațe, în primele patru luni de viață. Apoi, puiul atârână de gâtul mamei aproape 5 ani.

Mămicile ghepard pot primi premiul pentru cei mai răbdători părinți din lumea **felinelor**. Timp de doi ani, se ocupă zi și noapte de educația și creșterea puilor. Îi învață despre supraviețuire, vânat, adăposturi și apărare.

Puii urșilor polari se nasc complet neajutorați, orbi și fără dinți. Trăind în condiții aspre, mămicile sunt nevoite să îi poarte în spate ca să îi ferească de sloiurile de gheață.

Vocabular

feline – familie de animale carnivore din care face parte și pisica.

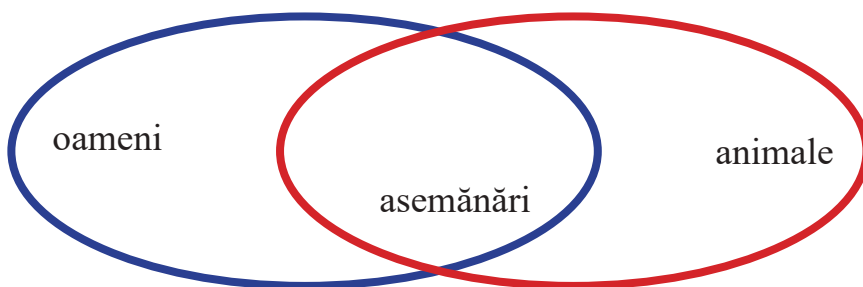
Înțelegem textul

1. Răspunde la întrebări.
  - a. Despre care mămici din lumea animalelor se vorbește în text?
  - b. Care sunt cei mai răsfățați pui? De ce?
  - c. Ce mămică poate fi considerată campioană în neamul său? De ce?
2. Explică titlul textului.
3. Găsește, în text, un fapt care te-a impresionat. Povestește și explică.

Lucrăm împreună

1. Citește enunțurile în care se vorbește despre:
  - ce învață puii de la mămici;
  - cum sunt protejați puii.
2. Dacă ați putea, lângă ce mamică prezentată în text ați trăi pentru o zi? De ce? Spuneți-vă cu toții părerea. Realizați un grafic al preferințelor clasei.
3. Există asemănări între familiile oamenilor și cele ale animalelor? Completează în caiet o schemă asemănătoare cu aceasta.

4. Ce ai dori să mai știi despre mamicile din lumea animalelor? Notează ideile, apoi solicită-le colegilor să îți spună informațiile, dacă le cunosc. Mulțumește-le pentru răspuns.

Exersează!

1. Transcrie informațiile despre mamicile ghepard.
2. Care mamică te-a impresionat mai mult? De ce?
3. Mamicile din lumea animalelor dovedesc dragoste și curaj. Poți să explici de ce?
4. Scrie un bilet de mulțumire adresat unei persoane care are grijă de tine și te învață cum să te porți.

Cutiuța cu idei

Realizați tablouri cu animale create în tehnica origami.

Prezentați-le colegilor.

Scrie un text despre puișorii din cuib. Cine îi hrănește? Cum li se aduce hrana? Ce vor avea de învățat?

Mama este începutul tuturor începuturilor.

Oare pot cuvintele să cuprindă
imaginea unei persoane?

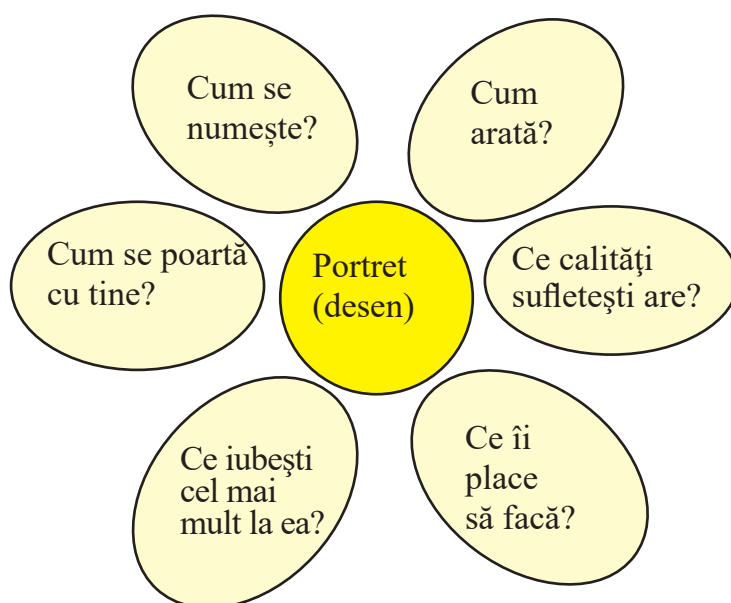
Prezentarea unei persoane

Lucrăm împreună

1. Gândește-te la o persoană dragă.

a. Realizează pe o foaie albă o floare cu șase petale ca în model. Completează petalele cu informațiile menționate.

b. Prezintă persoana, vorbind despre aspectele menționate în graficul-floare.

Ne jucăm!

Ghici cine este!

Un copil iese din clasă și așteaptă la ușă semnalul de începere a jocului. La intrarea lui, un alt copil descrie un coleg/colegă.

Cel care a fost afară trebuie să ghicească despre cine este vorba.

Exersează!

Scrie un text de șase-șapte enunțuri, în care folosești informațiile notate. Găsește un titlu potrivit textului.

La sfârșit, verifică:

- scrierea cuvintelor;
- folosirea semnelor de punctuație;
- așezarea în pagină;
- dacă textul are înțeles.

Scrierea imaginativă

1. Imaginează-ți că ești copilul din ilustrații. Realizează, oral, o scurtă povestire. Scrie apoi un text scurt.

Afișul

1. Privește afișul alăturat.
Ce eveniment prezintă? Ce informații afli? Care sunt elementele care atrag atenția? Discută cu colegii tăi.
2. Realizează un afiș care anunță *Crosul copiilor*.

Reținem!

Afișul transmite informații despre evenimente. Textul este simplu și clar, ușor de înțeles, însoțit de imagini potrivite.

Cum ar fi o lume fără bunici?

Vocabular

staul – grajd, adăpost pentru capre și oi.

Ne jucăm!

Jocul răspunsurilor

Conducătorul jocului formulează o întrebare pornind de la o lecție învățată, un text citit sau un eveniment la care ați participat. Răspunde la fiecare întrebare în cât mai multe moduri.

Spune o poveste.
Folosește cuvintele
bunic, dragoste, nepot.

La bunicul

după Johanna Spyri

Heidi ajunse pe creste, cu mătușa Dete. Aceasta îi zise bătrânului:

— Bună ziua, unchiule! Ea este Heidi, nepoata dumitale.

Cred că nu o mai recunoști.

— Bună ziua, bunicule! zise fetița încrezătoare.

— Bună! răspunse bătrânul.

Heidi nu se mai sătura să îl cerceteze pe bunic. Avea barba lungă și albă, iar sprâncenele îi erau dese și sure. Mâinile lui erau mari, dar păreau blânde. Și în ochii lui se îneca albastrul cerului.

Se uită cu plăcere în jurul ei. Încotro priveai, iarbă verde, mătăsoasă și stânci înalte. Văzu și **staulul** caprelor.

Bătrânul se hotărî și o întrebă neîncrezător:

— Acum ce vrei să faci?

— Vreau să văd cum este înăuntru, zise Heidi și o porni spre cabană.

Bunicul se îndreptă și el spre casă.

Înțelegem textul

Răspunde la întrebări.

- Cum a ajuns Heidi la bunicul ei?
- Ce a descoperit Heidi în locul în care a ajuns?
- Cum arăta bunicul?

Lucrăm împreună

1. Citiți dialogurile pe roluri.
2. Găsește și citește enunțurile din care aflăm:
  - ce i-a făcut plăcere lui Heidi;
  - ce dorește fetița.
3. Privește imaginea. Crezi că se potrivește textului? Explică părerea ta. Discutați.
4. Lucrați în grupuri mici. Povestiți întâlnirea dintre fetiță și bunic. Folosiți și cuvintele: *la început, mai întâi, apoi, pe urmă, până la urmă*. Dialogurile personajelor se povestesc, nu se redau întocmai.

Scrierea corectă a cuvintelor care conțin literele â și î

Găsește în text și transcrie cuvintele care conțin literele **â** și **î**. Observă scrierea acestora.

Încearcă să formulezi o regulă.

Reținem!

La **începutul** și la **sfârșitul** cuvântului se scrie întotdeauna **î**.

În **interiorul** cuvintelor se scrie litera **â**. Dacă un cuvânt este format de la un alt cuvânt care începe cu **î**, prin adăugarea unei silabe, atunci cuvântul nou se scrie cu **î** în interior.

(re + **î**nceput → re**î**nceput).

Exersează!

1. Cum se simțea Heidi? Dar bunicul? Pe ce fapte din text te bazezi?
2. Imaginează-ți că Heidi a trimis bunicului un bilet prin care își anunță sosirea. Scrie acest bilet.

14:2 ?

Grupează cuvintele după litera conținută: **î** sau **â**.

- Imaginează-ți că ești Heidi. Ce i-ai spune bunicului la sfârșitul zilei?

Clubul de lectură

Citește volumul *Heidi, fetița munților*, scris de Johanna Spyri.

Cine nu are bătrâni să îi cumpere.

Sunt copiii oglinda părinților? De ce?

Scrie cinci reguli
pe care le respectă un
copil politicos.

D-I Goe

după Ion Luca Caragiale

Mam-mare, mamița și tanti Mița i-au promis lui Goe să îl ducă în excursie la București.

Foarte de dimineață, dumnealor, împreună cu tânărul Goe, așteaptă trenul accelerat. D-I Goe este foarte nerăbdător. Cu ton de comandă, zice încruntat:

— De ce nu mai vine? Eu vreau să vie!

— Vine acuma, puiul mamei! răspunde mam-mare.

Și sărută pe nepoțel.

Sosește trenul. Este plin, dar se face loc pentru doamne. Goe nu vrea să intre în compartiment. Vrea să șadă în coridorul vagonului.

— Nu e voie să scoți capul pe fereastră, mititelule! zice unul dintre tineri.

— Ce treabă ai tu, urâtule? zice mititelul.

După ce se strâmbă la urâtul, se atârână cu amândouă mâinile de *vergeaua* de *alamă*. Scoate capul pe fereastră.

Vocabular

vergea – bară îngustă.

alamă – metal
galben-auriu.

Ne jucăm!

De-a actorii

Puneți în scenă
momentul așteptării
trenului, apoi discuția
dintre Goe și tânăr.

Înțelegem textul

Alege răspunsul corect:

- Excursia era o răsplată pentru...
  - a. mam-mare;   b. mamița;
  - c. Goe;   d. tanti Mița.
- Comportamentul copilului dovedește...
  - a. bună creștere;   b. inteligență;
  - c. răutate;   d. proastă educație.

Lucrăm împreună

1. Citește textul în șoaptă. Colegul de bancă te urmărește și te corectează. Schimbați rolurile.
2. Ce părere aveți despre comportamentul lui Goe? De ce credeți că scriitorul îl numește *domnul Goe*? Discutați și spuneți-vă părerea.
3. Notați pe tablă și în caiete care sunt momentele acțiunii. **Repovestiți textul**, respectând aceste momente.

Reținem!

Atunci când **repovestim** o întâmplare citită, respectăm următoarele reguli:

- păstrăm ordinea momentelor acțiunii;
- povestim dialogul personajelor;
- folosim cuvinte care sprijină înțelegerea: *la început, apoi, mai târziu, după aceea, în final* etc.

Exersează!

1. Transcrie trei enunțuri din text care ne ajută să înțelegem ce fel de comportament are Goe.
2. Recitește textul. Cine crezi că greșește? Scrie trei enunțuri în care să îți spui părerea.
3. Scrie un dialog de cinci-șase enunțuri între o locomotivă cu aburi și locomotiva unui tren de mare viteză.
4. Imaginează-ți că Goe se mută în clasa voastră. Scrie un scurt dialog pe care l-ați purta despre regulile clasei.

Cutița cu idei

Ministerul politeții

Formați 6 grupe.

Imaginați-vă că fiecare grupă este ministerul politeții. Elaborați o lege care conține reguli de bună purtare:

- la cumpărături;
- în mijloacele de transport;
- în sala de spectacol;
- la bibliotecă;
- în școală;
- pe stradă.

Clubul de lectură

În clasă, citiți în întregime povestirea (schita) *D-l. Goe*, de Ion Luca Caragiale.

Politețea este floarea omenirii.

ACUM ȘTIU!

Exersează!

1. Citește, cu atenție, poezia.

Bunica

de Ștefan Octavian Iosif

Cu părul nins, cu ochii mici

Și calzi de duioșie,

Aievea parc-o văd aici

Icoana firavei bunici

Din *frageda*-mi *pruncie*.

Căta la noi așa de blând,

Senină și tăcută;

Doar suspina din când în când

La amintirea vreunui gând

Din viața ei trecută.

2. Citește versurile care:

– fac portretul bunicii;

– exprimă sentimentele ei pentru nepoți.

3. Răspunde, în scris, la întrebări.

a. Ce simte nepotul pentru bunica lui?

b. De ce bunica suspina din când în când?

4. Scrie un text de cinci-șase enunțuri în care să folosești două dintre cuvintele de la rubrica *Vocabular* și trei cuvinte care conțin litera *î* sau *ă* din text.

5. Scrie cuvinte care se formează adăugând silaba *re-* sau *ne-* înaintea cuvintelor *început*, *încercat*, *îmbrăcat*.

6. Imaginează-ți că te întâlnești cu Heidi, cu d-l Goe sau cu bunica din poezie. Scrie un scurt dialog.

Verifică dacă ai scris corect și dacă ai așezat corect în pagină.

Vocabular

aievea – limpede, clar, real.

fraged – crud, tânăr, gingaș.

pruncie – copilărie.

căta – privea.

Ne jucăm!

Jocul rimei

Scrie, în caiet, trei cuvinte. Dă-i caietul colegului tău. Roagă-l să scrie, pentru fiecare, câte un cuvânt care rimează. Tu vei scrie în caietul lui.

Adaugă și tu în propriul caiet cuvinte care rimează cu cele scrise inițial.

ȘTIU, POT, REZOLV

- Citește, cu atenție, textul, apoi rezolvă cerințele.

Încetișor, o vulpe reuși să se strecoare în mijlocul unei turme de miei.

Câinele de pază o văzu și veni mârâind spre ea. Atunci, vulpea luă în brațe un mieluleș și începu să îl mângâie.

Câinele strigă la ea:

- Ce faci aici?
- Vreau să îl alint, să ne jucăm împreună.
- Poți să îl admiri de departe, altfel vei simți colții mei! o amenință câinele cu înverșunare.

(după Esop, *Vulpea și câinele*)

1. Scribe, în caiet, răspunsul la întrebările următoare:

- Cine avea grijă de turmă?
- Ce dorea, de fapt, vulpea?
- Cum a reușit câinele să gonească vulpea?

2. Scribe trei cuvinte din text care conțin litera â sau î.
Alcătuiește câte un enunț cu fiecare dintre aceste cuvinte.

3. Scribe un text de trei-șase enunțuri pe baza imaginii alăturate.

Verifică:

- scrierea cuvintelor;
- așezarea în pagină;
- dacă textul are înțeles.

Apreciază singur

Calificative			
	S	B	FB
1	●	● ●	● ● ●
2	●	● ●	● ● ●
3	● ● ● cu greșeli mici	● ● ●	● ● ● ● ● ●

NE JUCĂM ȘI ÎNVĂȚĂM

Realizează un arbore al familiei, după model.

Poți folosi imagini (fotografii, desene) și cuvinte.

Caută pe internet care este semnificația sau izvorul numelui tău de familie. Notează aceste informații sub arbore.

Poți realiza arborele și la calculator!

Dacă și atunci

Completează enunțurile:

*Dacă marea ar fi de cerneală,
atunci .....*

*Dacă o căpățână de usturoi ar
gândi, atunci .....*

*Dacă .....,
atunci florile ar putea vorbi.*

Joc de rol. Ce vorbește Sebi cu tata la telefon?

Sebi a notat pe foi de hârtie enunțuri pe care dorește să le folosească într-un text despre el. Foile s-au încurcat. Ajută-l să refacă textul.

- Imediat ce intru în camera mea, mă dezbrac și îmi așez hainele pe umeraș.
- Dacă sunt atent, le termin repede.
- Astăzi vreau să dovedesc tuturor că știu să am grijă de mine.
- Deschid fereastra să se aerisească.
- Mă apuc de teme.
- Acum am timp de joacă berechet!
- Îmi pregătesc ghiozdanul pentru mâine.

CEA MAI FRUMOASĂ POVESTE

- Care este rostul poveștilor în viața noastră? Discutați în grup.
- Cu ce personaj de carte ori de film ai dori să semeni? De ce?
- Vizitați biblioteca școlii. Prezentați-le colegilor o carte.
- Vizionați împreună un film artistic pentru copii. Discutați despre personaje. Ce învățați din acest film?

ÎȚI VEI REAMINTI...

- cum se poartă un dialog;
- cum formulezi o părere;
- cum se descrie un loc;
- care sunt semnele de punctuație;
- despre cuvintele cu același sens și despre cuvintele cu sens opus.

VEI ÎNVĂȚA...

- să identifice mesajul unui text care povestește întâmplări;
- să identifice însușirile unui personaj;
- cuvinte noi.

VEI REUȘI...

- să citești texte;
- să alcătuești scurte povestiri.

PROIECT

Cartea noastră de povești

Realizați o carte de povești pe care să o oferiți colegilor din clasa pregătitoare.

Transcrieți sau creați câte o poveste scurtă. Ilustrați povestea într-un mod cât mai creativ.

Puteți scrie și la calculator, cu litere mai mari.

Realizați o copertă îngrijită și frumos ilustrată.

De unde vin visele?

Ai găsit o punguță cu praf de vise. Ce faci cu ea?

Țara unde oamenii nu visau niciodată

după Petre Crăciun

Erau odată niște oameni care nu visau niciodată. Țara lor era împrejmuțată de un brâu uriaș de piatră.

Oamenii trebăluiau mereu. Nimeni nu își lăsa gândurile să zburde. Chiar și somnul le era greu și **monoton**. Pretutindeni domnea o tristețe apăsătoare.

Odată, din **văzduh** coborî o pasăre albă, uriașă, care purta în spate un tânăr. Le povesti că visul său a fost să vină în țara lor de care auzise din povești.

— Visai? întrebă un bătrân. Ce **tâlc** are acest cuvânt?

Uimit, tânărul hotărî să ceară ajutorul Zânei Visului. Împreună au reușit să mute munții. Acum nici privirea, nici gândul nu mai aveau **stavilă**.

Oamenii puteau gusta din dulceața visului.

Vocabular

monoton – plictisitor.

văzduh – cer, aer, atmosferă.

tâlc – înțeles, sens.

stavilă – piedică, barieră, obstacol.

Ne jucăm!

Dacă aș fi...

Fiecare se gândește la un personaj / un animal. Formulează un enunț după modelul:

*Dacă aș fi ..... ,
aș fi fericit că am .....
și pot să ..... .*

Înțelegem textul

Alege răspunsul corect.

- De ce oamenii nu știau ce este visul?
  - a. pentru că nu văzuseră păsări fermecate;
  - b. pentru că nu își lăsau gândurile să zboare;
  - c. pentru că nu venise Zâna Visului.
- Cum erau oamenii din cauză că nu aveau vise?
  - a. harnici;
  - b. neștiutori;
  - c. triști.

Lucrăm împreună

1. Citește alineatele care corespund enunțurilor:
  - țara oamenilor fără vise părea ruptă de lume;
  - oamenii nu știau ce înseamnă să viseze;
  - tânărul îi ajută pe oameni să viseze.
2. Gândiți, lucrați în perechi, comunicați.
Scrie părerea ta: *De ce crezi că tânărul a vrut să îi facă pe oameni să viseze?* Discută cu colegul tău răspunsurile voastre. Formulați un răspuns final comun. Prezentați răspunsul în fața clasei.

Exersează!

1. Răspunde la întrebări:
  - a. Cum a ajuns tânărul în țara unde nu se visa?
  - b. Cine a ajutat oamenii să viseze?
  - c. Ce a făcut tânărul pentru ca oamenii să viseze?
2. Scrie, din text, două cuvinte care conțin litera **â** și două cu litera **î**. Alcătuiește enunțuri cu aceste cuvinte.
3. Scrie varianta corectă a cuvintelor:

întâi – *întîi*   *gând* – *gînd*   *neînceput* – *neînceput*
hotărî – *hotărâ*   *tîlc* – *tâlc*   *împreună* – *âmpreună*
4. Care este visul tău? Povestește într-un text de trei-cinci enunțuri. Folosește cel puțin trei cuvinte care conțin litera **â** sau **î**.
5. Privește imaginea alăturată. Alcătuiește o poveste de cinci-șase enunțuri în care apare acest personaj.
6. Imaginează-ți cum arată Zâna Visului. Scrie un text scurt în care să o descrii.

De multe ori, visele vin din cărți. Scrie un îndemn la lectură, adresat copiilor.

Clubul de lectură

Citește o poveste. Prezintă povestea colegilor vorbind despre acțiune și personaje. De ce ai ales această poveste?

Visează vise îndrăznețe și așa vei deveni.

De ce oamenii sunt diferiți?

Spune ce te face pe tine special, diferit de ceilalți.

Bătrâna și vasul

O femeie avea două vase mari, pe care le atârna de o **cobiliță**. Cu ele aducea apă de la izvor. Un vas era bun, pe când celălalt era crăpat și pierdea pe drum jumătate din apă. Vasul cel bun era mândru de realizările sale.

Într-o zi, vasul crăpat a prins curaj și a zis:

— Mă simt atât de rușinat! Crăpătura face ca apa să se scurgă pe tot drumul!

Bătrâna a zâmbit:

— Ai observat că pe partea ta a drumului sunt flori, însă pe cealaltă nu? Eu știam defectul tău și am plantat semințe de flori pe partea ta a potecii. În fiecare zi, tu le uzi. Eu culeg aceste flori care îmi fac casa mai frumoasă!

Vocabular

cobiliță – piesă de lemn curbat, purtată pe umeri și care servește la transportarea găleților, a cofelor.

Ne jucăm!

Jocul emoțiilor

Conducătorul jocului spune un enunț scurt despre un obiect. Rostiți enunțul cu intonația potrivită pentru: *bucurie, tristețe, surpriză, rușine, dezamăgire, teamă, indiferență, dezgust.*

Înțelegem textul

1. Răspunde la întrebări.

- Cum erau cele două vase?
- De ce se mândrea vasul cel bun?
- De ce se rușina vasul crăpat?
- Cum s-a folosit bătrâna de defectul vasului?
- Când a înțeles vasul crăpat că fiecare are calități de care trebuie să se bucure?

2. Spune ce alt titlu s-ar potrivi textului. Explică alegerea ta.

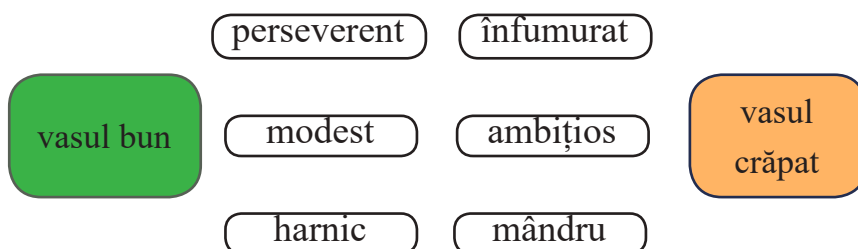
Lucrăm împreună

1. Găsește și citește enunțurile din care aflăm care sunt diferențele dintre cele două vase.
2. Ca și noi, oamenii, cele două vase sunt diferite. Discutați despre cum poate să ne ajute acest aspect atunci când lucrăm în echipă.
3. Ai fost vreodată în situația de a simți că nu poți să faci bine un lucru? Povestește colegilor tăi.

Exersează!

1. Transcrie sau scrie după dictare explicația bătrânei.
2. Caută, în text, cinci cuvinte care conțin grupul de litere *ce*.
3. Găsește însușirile fiecărui vas. Explică părerea ta.

4. Imaginează-ți că florile culese de bătrână sunt pentru tine. Scrie un bilet prin care să îi mulțumești.
5. Cum s-a schimbat drumul de-a lungul timpului? Scrie un text, folosind următoarele întrebări:
  - Pe unde trecea drumul bătrânei?
  - Ce se vedea de fiecare parte a drumului?
  - Ce a apărut în timp, pe o parte a cărării?
  - Cum arătau florile care creșteau aici? Precizează culoarea, mirosul, înălțimea tulpinilor, dacă erau vizitate de albine etc.

Cutiuța cu idei

Apa, lichidul vieții
 În grupe mici,
 realizați un afiș pentru
 o campanie prin care
 doriți să faceți cunoscute
 copiilor modalitățile de
 economisire a apei. De
 ce trebuie economisită?
 Folosiți enunțuri
 scurte și imagini sugestive.
 Dați un titlu campaniei.

Puterea și încrederea vin dinăuntrul nostru.

Ce gust poate avea dragostea
pentru părinți?

Găsește
asemănări și deosebiri
între zahăr și sare.

Vocabular

bucate – mâncăruri;
feluri de mâncare.

chibzuit – om care
judecă; așezat, echili-
brat, liniștit.

Ne jucăm!

Propoziția amestecată

Gândește-te la un
enunț de 5 cuvinte.
Scrie cuvintele pe 5
bilețele. Amestecă
bilețelele. Pot colegii să
descopere propoziția la
care te-ai gândit?

Sarea în bucate

după Petre Ispirescu

Odată, un împărat își întrebă fetele cum îl iubesc. Fata cea mare zise că îl iubește ca mierea, iar cea mijlocie, ca zahărul. Împăratul se bucură. O întrebă și pe cea mică. Ea răspunse, zâmbind senină:

— Ca sarea în **bucate**, tată!

Tatăl se încruntă și îi zise:

— Să te duci de la mine cu sarea ta cu tot!

Fata cea mică se hotărî să plece. Merse până ajunse la curtea altui împărat. Spuse că este săracă și caută de lucru.

Harnică, bună, modestă, **chibzuită**, fu îndrăgită de împărăteasă, apoi de fiul de împărat.

La nunta lor fu invitat și tatăl fetei, fără a ști cine este mireasa. Și primi mâncare gătită de ea numai cu zahăr și miere, fără sare. Abia atunci a înțeles împăratul ce fată înțeleaptă are.

Înțelegem textul

- Răspunde la întrebări.
  - Ce dorea împăratul să afle?
  - De ce a fost gonită de acasă fata cea mică?
  - De ce fata a fost îndrăgită de împărăteasă?
  - Cum i-a arătat fata tatălui ei că a greșit?
- Spune ce învățăm din această poveste.
- Spune două însușiri ale împăratului din poveste.

Lucrăm împreună

1. Ce părere aveți despre felul în care s-a purtat împăratul cu fata lui cea mică? Dar despre purtarea fetei? Ce ai fi făcut tu? Discutați cu întreaga clasă.
2. Citiți câteva rețete dintr-o carte de bucate. Are sens felul în care fata și-a apreciat dragostea?
3. Lucrați în perechi. Potrivii casetele din prima coloană cu cele din a doua coloană (număr – literă). Discutați.

1. Timpul când se petrece acțiunea	a. Împăratul, fata cea mică
2. Personajele	b. Împăratul este chemat la nunta fetei.
3. Cauza izgonirii fetei	c. Tatăl înțelege înțelepciunea fetei.
4. Momentul cel mai emoționant	d. Răspunsul nu a fost pe placul tatălui.
5. Sfârșitul întâmplării	e. Odată

Exersează!

1. Transcrie dialogul dintre împărat și fiica cea mică.
2. Răspunde la întrebări.
  - a. De unde se vede dragostea fetei pentru tatăl ei?
  - b. Care sunt însușirile pentru care fata a fost apreciată?
3. Alege una dintre însușirile fetei. Ce crezi că a făcut fata ca să fie considerată astfel? Completează enunțul cu trei fapte posibile:

Fata de împărat era considerată ... pentru că ... .
4. Scrie două întrebări pe care i le-ai adresa:
  - fetei mai mici;
  - împăratului.

Cutiuța cu idei

Desenează unul dintre personajele poveștii. Descrie-i înfățișarea. Spune ce însușiri are și de ce l-ai ales.

Clubul de lectură

Citește povestea
Sarea în bucate, de Petre
Ispirescu.
Scrie fișa de lectură.

Înțelepciunea vine odată cu învățătura.

ȘTIU, POT, REZOLV

1. Ordonează enunțurile pentru a alcătui un text și transcrie-le în caiet.

Până la urmă au reușit să își îndeplinească dorințele.

Odată, o furtună puternică luă pe sus casa lui Dorothy.

Ca să se întoarcă acasă, avea nevoie de ajutorul Vrajitorului din Oz.

Ajunse într-o țară necunoscută.

Mai târziu s-au împrietenit cu Leul cel Laș.

Pe drum s-a întâlnit cu Sperie Ciori, apoi și cu Omul de Tinichea.

2. Mâine veți merge la teatru ca să vedeți spectacolul *Vrajitorul din Oz*. Colega ta, Dana, a lipsit de la școală. **Scrie un bilet** în care să îi dai informații referitoare la locul și ora de întâlnire.

3. Scrie un text format din **șase enunțuri** în care să povestești cum a fost la spectacol. Pentru aceasta, răspunde la următoarele întrebări:

- Unde a avut loc spectacolul?
- Cum erau costumele actorilor?
- Cum au jucat rolurile?
- Cum a fost spectacolul?
- Ce au făcut copiii spectatori?
- Cum te-ai simțit la sfârșitul zilei?

Găsește un titlu potrivit.

Apreciază singur

Calificative			
	S	B	FB
1	<div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>
2	Incomplet, cu greșeli de scriere	Cu 1-2 greșeli de scriere	Corect, complet
3	<div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

La final, verifică dacă:

- ai scris corect cuvintele;
- ai folosit semnele de punctuație necesare;
- ai formulat propoziții clare;
- ai ordonat corect propozițiile în text;
- ai respectat așezarea în pagină.

POVEȘTI DESPRE MESERII

- Luați interviuri părinților și bunicilor voștri despre meseria lor. Povestiți colegilor ce ați aflat.
- Ce meserie ți-ai dori să ai? Faceți un grafic cu toate răspunsurile colegilor voștri.
- Vizionați un film despre munca într-o uzină de autoturisme. Discutați despre ce ați văzut.

ÎȚI VEI REAMINTI...

- cum prezinți persoane și descrii obiecte;
- cum să porți dialoguri despre prieteni, colegi, familie, conduita corectă;
- cum povestești întâmplări trăite sau observate.

VEI ÎNVĂȚA...

- să comunici mai bine în grup;
- să prezinți o meserie.

VEI REUȘI...

- să înțelegi un text literar sau informativ;
- să scrii corect propoziții și texte;
- să compui singur texte pe baza unui șir de întrebări și după o imagine.

PROIECT

Târgul de meserii

- Organizați o prezentare a meseriilor.
1. Căutați informații despre meserii: denumire, ce presupune meseria, unde lucrează persoana care are meseria respectivă, în ce condiții lucrează etc.
  2. Faceți o listă cu meseriile descoperite. Fiecare alege ce meserie va prezenta.
  3. Fiecare realizează un afiș pentru meseria aleasă.
  4. Organizați expoziția de postere.
  5. Invitați una-două persoane care să vă vorbească și să vă arate câteva lucruri despre profesia sa.

Oare ce meserii noi vor exista în viitor?

Spune cât mai multe
nume de meserii.

Ce miros au meseriile

după Gianni Rodari

Oricare meserie
Are un miros, copii!
A cocă și plăcinte
Miroase în brutării.

Șoferul are în haină
Mirosul de benzină,
Un muncitor, mirosul
De uleiuri de mașină.

Vocabular

talaș – așchii lungi și
subțiri de lemn.

chit – pastă pe bază de
ulei care se întărește.

vânjos – puternic.

trândăvie – lene.

În orice tâmplărie,
În sat sau în oraș,
A scânduri noi miroase,
A vrafuri de **talaș**.

Miroase cofetarul
A nuci și scorțișoară,
Iar un halat de medic
A doctorie amară.

Un vopsitor miroase
A lacuri de vopsit.
Geamgiul întotdeauna
Va mirosi a **chit**.

Va mirosi a pește
Pescarul cel **vânjos**.
Și numai **trândăvia**
Nu are un miros.

Ne jucăm!

Alege un cuvânt
din poezie. Pune între-
bări de tipul: *Care este
cuvântul cu ... silabe,
care conține grupul .../
vocalele...?*

Înțelegem textul

- Citește versurile în care se vorbește despre:
  - tâmplar;   – cel care face prăjituri;
  - brutar;   – cel care pescuiește.
- De ce crezi că trândăvia nu are niciun miros?
- Realizează un desen care să illustreze strofa ta preferată.
- Ce mediu de lucru ți-ai dori să vizitezi? Ce crezi că ai putea vedea aici?

Lucrăm împreună

1. Citiți strofele care se potrivesc imaginilor de mai jos.

2. Formați grupe de câte patru copii. Alegeți una dintre meseriile despre care se vorbește în poezie. Gândiți-vă împreună cum v-ați putea convinge colegii să aleagă această meserie. Un reprezentant al grupului va vorbi în fața clasei.

3. Priviți imaginile alăturate. Ce meserii au aceste persoane? În ce constă munca lor?

Exersează!

1. Memorează o strofă din poezie. Scrie strofa după autodictare.

Folosind manualul, verifică dacă ai scris corect.

2. Grupează cuvintele care au același sens, apoi pe cele care au sens opus: *meserie*, *trândăvie*, *doctorie*, *niciodată*, *medicament*, *profesie*, *hărnicie*, *întotdeauna*.

3. Scrie două enunțuri în care cuvântul *lac* să aibă sensuri diferite.

4. Scrie propoziții urmărind șirurile de întrebări.

a. cine? ce face? (Exemplu: Cristina citește.)

b. cine? ce face? cum?

c. cine? ce face? cum? de unde?

Cutiuța cu idei

Jucați-vă de-a arhitecții. Construiți în grup macheta unei străzi, cu clădiri și semne de circulație.

Scrie un text în care să prezinți strada creată.

Clubul de lectură

Caută și citește poezia *Bondocel își alege o meserie*, de Marcel Breslașu.

Meseria este brătară de aur.

De ce a fost inventată bicicleta?

Are roți, dar nu-i mașină,
Aleargă fără benzină.

Cum se face o bicicletă

Voi știți cum se face o bicicletă? La construirea ei participă mai multe persoane. Mai întâi, fabricantul încearcă să afle ce își doresc oamenii. Inginerii gândesc și proiectează modelul. Nici culoarea nu este lăsată la voia întâmplării!

Dacă fabricantul este mulțumit de proiect, el construiește un model. Acesta este **testat** și îmbunătățit.

O bicicletă are o mulțime de piese fabricate din materiale diferite. Pentru a construi cadrul, mașinile taie țevile de **oțel** care, mai apoi, sunt curbate. Părțile sunt sudate și vopsite. Fiecare muncitor are sarcina lui: unii fixează **spîtele**, alții montează roțile pe cadru, alții pun ghidonul.

Bicicleta trebuie să fie sigură și foarte rezistentă.

Oare nu ar fi mai bine să folosim biciclete în locul mașinilor?

Vocabular

testat – încercat, probat.

oțel – amestec foarte rezistent de metale.

spîte – barele subțiri de metal care leagă roata de butucul din centrul ei.

Ne jucăm!

Eu spun mai multe, tu spui una!

Pronunță tare și clar.

roți   porți

corzi   coji

cozi   flori

ploi   ierburi

Întelegem textul

1. Alege răspunsul corect.

- Cine proiectează o bicicletă?
  - a. fabricantul; b. vopsitorul; c. inginerul.
- Ce se întâmplă cu modelul înainte de a fi fabricat?
  - a. este vopsit; b. este încercat; c. se sudează.

2. Spune cum trebuie să fie o bicicletă.

3. Cum răspunzi la întrebarea din finalul textului?

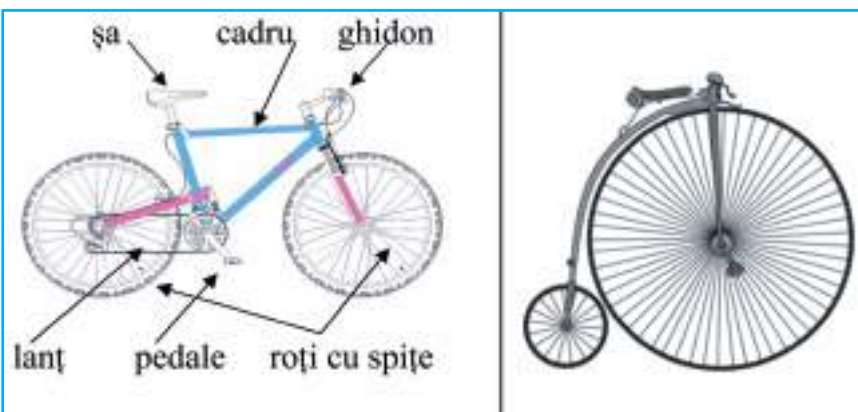
Lucrăm împreună

1. Citește, din text, fragmentul care arată ce ar trebui să faci dacă ai construi o bicicletă. Explică alegerea ta.
2. Discutați despre semnele de circulație din imagini. Despre ce reguli amintesc acestea?
3. În perechi, formulați mesaje prin care să convingeți oamenii să folosească mai mult bicicletele.
4. Amintiți-vă filmul vizionat. Cum se construiește un automobil? Ce etape ați găsit și în textul citit?

Exersează!

1. Scrie cuvintele din text care conțin grupurile de sunete *oa*, *ea*, *ia* și *ie* în aceeași silabă.
2. Completează fiecare șir cu încă trei cuvinte, respectând regula:
  - școală, soare, ...   • nea, curea, ...
  - iarnă, poiană, ...   • ieșire, voie, ...
3. Descrie o bicicletă, folosind schema de mai jos.

4. Compară bicicleta modernă cu unul dintre primele modele.

Reținem!

Scriem corect **este**,
eram, **erai**, **eu**, **ea**, **el**, **ei**,
ele, dar pronunțăm *ieste*,
ieram, *ierai*, *ieui*, *ia*, *iel*,
iei, *iele*.

Cu bicicleta

Ai fost în parc cu
bicicleta. Scrie un text de
cinci enunțuri în care să
povestești plimbarea ta.
Când ai plecat?
Cu cine ai mai fost?
Pe unde te-ai plimbat?
Ce regulă ai respectat?
Cum te-ai simțit?

Omul gospodar își face iarna car și vara sanie.

Ce face un fierar?

Ce e tare subțirel,
Trage așa după el?

Acul și barosul

după Ion Creangă

— Moșule, de ce ești gălăgios? *Te sfădești* neconținut cu sora ta, *nicovală*, țipați și faceți larmă. Eu lucrez toată ziua și nimeni nu îmi aude gura.

Așa vorbea un ac mititel, într-o ureche. Barosul era tare mirat. Doar el îl *făurise*.

— Auzi, soră nicovală, cum ne râde acușorul?

— Aud și văd, dar rabd.

Îl ascultară cum se lăuda cu ce face el și cât de important este.

— Ia ascultă, piciule! spuse barosul. Dacă toți țin la tine, de ce le împungi degetele?

— Îi împung pe cei neatenți, pentru că vreau să iasă din mâna lor lucruri folositoare, frumoase. Tu, pentru ce bați fierul culcat pe nicovală? Nu ca să faci din el lucruri mai bune și mai frumoase?

Vocabular

baros – ciocan foarte mare și foarte greu.

te sfădești – te cerți.

nicovală – unealtă de metal pe care se bate fierul când se modelează.

făurise – făcuse.

Ne jucăm!

Ale cui sunt?

Cine conduce pune întrebări referitoare la obiecte din clasă. Devine conducător cel care răspunde corect. (Exemplu: *Creioanele sunt ale Ioanei.*)

Înțelegem textul

1. Răspunde la întrebări.

a. Ce îl deranja pe ac?

b. De ce era mirat barosul?

c. Care este motivul pentru care acul înțeapă, așa cum reiese din text?

2. Uneltele parcă ar fi persoane. Ce însușiri li se potrivesc uneltelor-personaje?

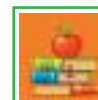
Lucrăm împreună

1. Citește în șoaptă primul alineat. Colegul/colega de bancă te ascultă și te corectează. Schimbați rolurile. Colegul/colega va citi ultimul alineat al textului.
2. Găsește și citește cuvintele prin care personajele se adresează unul altuia.
3. Ați putea lua partea cuiva în această discuție? De ce?
4. Pe baza imaginii care însoțește textul, descrieți un atelier de fierărie.
5. Numiți meseriile sugerate de imaginile alăturate. Arătați de ce fiecare este importantă.

Exersează!

1. Formulează întrebări potrivite pentru răspunsurile de mai jos:
  - a. Acul crede că barosul nu muncește, deoarece face gălăgie.
  - b. Barosul nu pricepe de ce acul împunge degetele care îl țin.
  - c. Scopul uneltelor este să facă lucruri mai bune și mai frumoase.
2. Gândește-te la meseriile despre care ai aflat în această lecție. Pe care dintre acestea ai alege-o? De ce? Scrie răspunsul în două-trei enunțuri legate prin înțelese. Începe enunțurile cu *Aș dori să ...* sau *Visul meu este ...*
3. Scrie un bilet adresat unei persoane importante pentru tine. Spune-i cât de mult îi apreciezi munca.

Clubul de lectură

Citește povestirile *Acul și barosul* și *Inul și cămeșa*, scrise de Ion Creangă. Realizează fișa de lectură.

Pomul se cunoaște după roade și omul, după fapte.

ACUM ȘTIU!

Exersează!

- Citește cu atenție textul, apoi rezolvă cerințele.

Balerine mici cu vise mari

Balerinele micuțe, cu *tutuuri* roz și părul prins în coc, stau agățate de bară ca niște maimuți. Începe ora de balet. Profesoara le spune ce repetă. Fiecare dintre micile balerine își ia locul în sală, iar magia începe. Un, doi, trei...

Sunt pline de pasiune și *entuziasm*. Unele dintre ele vor ajunge balerine pe marile scene ale țării, poate chiar ale lumii. Dar drumul nu este deloc ușor. Ca niște oameni mari, frumoasele balerine de nici zece ani repetă cu răbdare și ascultă atente tot ce le explică profesoara lor. Ele știu că, pentru a-și îndeplini visul, este nevoie de muncă în fiecare zi.

(după www.turnulfatului.ro, Balerine mici cu vise mari)

Vocabular

tutu – costum de dans pentru balerine;

entuziasm – elan, însuflețire, avânt.

Scrie trei reguli care trebuie respectate într-o sală de spectacol.

- Formulează întrebări potrivite pentru răspunsurile:
  - Unele dintre fete vor ajunge balerine cunoscute.
  - Micile balerine muncesc cât niște oameni mari.
  - Este nevoie de multă muncă pentru îndeplinirea visului de a deveni balerină.
- Alcătuiește enunțuri folosind cuvintele: *entuziasm*, *magie*, *explicație*, *repetă*.
- Ești în vizită la tata/la mama la serviciu. Scrie un text de cinci enunțuri despre această vizită.

ȘTIU, POT, REZOLV

Apreciază singur

Calificative			
	S	B	FB
1	● ● ● ● ●	● ● ● ● ● ●	● ● ● ● ● ● ●
2	●	● ● cu erori	● ● ●
3	●	● ●	● ● ●

1. Scrie după dictare:

În atelierul lui, olarul împărțea lutul în bulgări, îl frământa, îi dădea formă. Roata lui se învârtea ca într-o horă. Vasele păreau pline de viață.

Într-o zi, trecu pe acolo un învățat. Îl întrebă:

— Este greu să faci atâtea minuni?

Olarul îi răspunse: ...

2. Scrie în continuare două enunțuri care sunt răspunsul olarului. Lui îi place foarte mult ceea ce face.

3. Descurcă enunțurile și scrie-le în caiet. Scrie la sfârșitul fiecărui enunț unul dintre semnele . ? !

- ulcea o împodobește olarul;
- importantă de cât este meserie o;
- place natura îmi mii culori de îmbrăcată în.

* Ești unul dintre copiii din imagine.

Scrie un text de cinci enunțuri. La final, verifică dacă:

- ai scris corect enunțurile;
- ai folosit semnele de punctuație potrivite;
- enunțurile formează un text logic.

NE JUCĂM ȘI ÎNVĂȚĂM

Scrie o scurtă povestire în care să ai cuvinte care conțin perechile de litere care cad pe umbrelă.

Imaginează-ți că ești profesor. Vorbește copiilor despre profesia ta.

1. De-a învățătorul

Dictează unui coleg primul fragment. Apoi, îți dictează el cel de-al doilea fragment.

a. Ieri, Ioana avea în păr picături de ploaie. Maria a sărit repede:

— Ia o bomboană mentolată! Să nu răcești!

b. Ioana merge la școală cu bicicleta. Se uită pe cer și spune:

— Trebuie să îmi iau pelerina. Mișcarea este bună, dar nu am voie să mă îmbolnăvesc!

2. Descifrează mesajul și notează-l în caiet.

Dragi părinți,

Este a treia zi de tabără. Sunt 😊. Mă simt minunat!
 Vreți să știți ce am făcut ieri? De dimineață, excursie cu 🚲. A fost ☀️! După-amiază: 🎵, 📺 (puțin) și 📖. Am terminat cartea despre dinozauri. 😊
 Seara: ⚽, 🍷 și 🌸. A fost ziua Anei.
 Urmează o altă zi ⭐.

😊,
 Alexandru

3. Ai un joc preferat? Explică celorlalți colegi cum se joacă. Spune-le cum se numește jocul și care sunt regulile ce trebuie respectate, apoi jucați-vă împreună.

POVEȘTI ÎNAINTEA VACANȚEI

- Ce reprezintă anotimpul vara pentru tine? Discută cu colegii tăi.
- Ce îți dorești să faci în vacanță? Realizează o listă cu activități folositoare.
- Caută informații despre locuri ce pot fi vizitate în vacanță. Folosește revistele pentru copii, articolele de pe internet, informații din emisiunile TV.
- Realizează o listă cu locuri de văzut din țara noastră. Pentru fiecare scrie un motiv pentru care ai merge acolo.

VEI REPETA ȘI VEI REUȘI...

- să oferi informații despre persoane, locuri și întâmplări cunoscute;
- să participi la dialoguri în diferite situații;
- să formulezi o solicitare, un îndemn, o întrebare, o rugămintă, un salut;
- să citești și să înțelegi texte literare și nonliterare;
- să povestești oral un text citit;
- să scrii corect cuvinte, propoziții, texte;
- să utilizezi corect semnele de punctuație (! . ? , : —)
- să scrii din imaginație texte de cinci-șapte enunțuri pe baza unor imagini sau a unui șir de întrebări.

PROIECT

Revista clasei

Realizați o revistă a clasei. Găsiți un titlu potrivit. Urmați pașii:

1. Stabiliți rubricile și conținutul lor.

- Despre noi
- Micii scriitori
- Clubul curioșilor
- Pagina cu jucării

2. Fiecare copil alege ce rol ar putea avea: scrie la calculator, caută imagini, face desene, ia interviuri, selectează articolele etc. Formați grupe de lucru și stabiliți termenele.

3. Realizați materialele și dați-le la corectat. Finalizați revista și prezentați-o părinților.

De ce nu trăiesc pinguinii în țările calde?

Vocabular

tenor – cântăreț cu voce înaltă.

frac – haină bărbătească neagră, scurtă în față, în spate terminată cu două cozi lungi și înguste.

Labrador – peninsulă din zona polară a Canadei.

Are aripi, dar nu zboară,
Umblă fără sânioară.

Cartea cu Apolodor

de Gellu Naum

La circ, în Târgul Moșilor,
Pe gheața unui răcitor,
Trăia voios și zâmbitor
Un pinguin din Labrador.
— Cum se numea?

— Apolodor.

— Și ce făcea?

— Cânta la cor.

Deci, nu era nici scamator,
Nici acrobat, nici dansator;
Făcea și el ce-i mai ușor:
Cânta la cor. (Era **tenor**)

Grăsuț, curat, atrăgător
În **fracul** lui strălucitor
Așa era Apolodor.

Dar într-o zi, Apolodor,
Spre deznădejdea tuturor,
A spus așa:

— Sunt foaaarte trist!

Îmi place viața de corist,
Dar ce să fac?

Mi-e dor, mi-e dor

De frații mei din **Labrador**!

O, de-aș putea un ceas măcar
Să stau cu ei pe un ghețar...

Apoi a plâns Apolodor.

Înțelegem textul

Alege răspunsul corect.

1. Care era rolul lui Apolodor?

a. acrobat;   b. scamator;   c. brutar;   d. tenor.

2. Ce însușire nu i se potrivește lui Apolodor?

a. grăsuț;   b. temător;   c. curat;   d. atrăgător.

3. Ce își dorea pinguinul?

a. să cânte în cor;   b. să stea într-un răcitor;
c. să ajungă pe un ghețar;   d. să aibă un ceas.

Lucrăm împreună

1. Citește versurile care arată de ce plângea Apolodor.
2. Pinguinul Apolodor își schimbă starea sufletească. Arată ce simțea la început și cum a ajuns să se simtă apoi.

Exersează!

1. Răspunde la întrebări:
  - a. De ce pinguinul pare îmbrăcat în frac?
  - b. De ce credeți că s-au întristat ceilalți când l-au văzut pe pinguin atât de trist?
2. Desparte în silabe cuvintele:
scamator, acrobat, grăsuț, frac, deznădejde, ghețar.
3. Scrie enunțuri în care cuvântul *ceas* să aibă sensuri diferite.
4. Cum l-ai încuraja pe Apolodor, văzându-l atât de trist?
Scrie un dialog de cinci-șase enunțuri.
5. Scrie un bilet adresat prietenului tău în care să îl informezi că la circ este un spectacol nou.
6. Unul dintre copiii din imagine ești tu. Scrie un text de cinci-șapte enunțuri despre spectacolul pe care l-ai organizat.
Iată și un plan de întrebări:
  - a. Când v-ați hotărât să faceți spectacolul?
  - b. Unde l-ați organizat?
  - c. Cum era vremea?
  - d. Ce rol a avut fiecare?
  - e. Ce ai făcut tu?
  - f. Cum te-ai simțit ca artist de circ?

Cutiuța cu idei

Realizează un pinguin din figuri geometrice.

Folosește-l ca personaj pentru a purta dialoguri cu alți pinguini (colegi).

- Formulează un salut, un îndemn, o rugămintă, o întrebare pentru Apolodor.

- La final, verifică dacă:
- ai respectat cerința;
  - ai scris formula de început;
  - ai scris corect cuvintele.

Noi începem cu familia.

Cum ar arăta vara ca personaj?

Când e vară călduroasă
Te cheamă cu umbra-i deasă.

Lizuca plănuiește o expediție

după Mihail Sadoveanu

Lizuca îl văzu și zâmbi. Patrocle se apropie.

Era un cățel roșcat, cu picioarele scurte, strâmbe, cu capul mare. Între ochii omenești, avea crețuri adânci. Cum văzu surâsul Lizucăi, se înveseli și începu să îi lingă mâna, plină încă de **șerbet**. Se întoarse pe labele de dinapoi, se înălță, se sprijini ușor pe pieptul fetei și o mângâie.

— Patrocle, zise fetița, plecăm la bunici! Mergem în **dumbrava** noastră!

Scoase dintr-un **cotlon** o hăinuță și o **beretă** roșie. Patrocle îi urmărea toate mișcărilor. Îndemnat de pregătirile stăpânei, porni tiptil spre bucătărie. Se întoarse purtând delicat în gură o felie de pâine.

— Patrocle, de ce duci pâinea în gură? întrebă râzând Lizuca.

— Pentru că nu am buzunar! păru că îi răspunde cățelul.

Vocabular

șerbet – preparat dulce din sirop de zahăr și fructe sau cacao.

dumbravă – pădure tânără, nu prea deasă.

cotlon – loc ferit, ascunzătoare.

beretă – bască.

Ne jucăm!

Faceți un grafic al clasei, în care să notați cine sunt prietenii voștri cei mai buni: *un coleg, o jucărie, un animal, mama/tata, fratele/sora/ cineva din familie.*

Înțelegem textul

Răspunde la întrebări:

1. Din ce motiv se apropie cățelul de fetiță?
2. Unde voia fetița să plece?
3. Ce fapt arată că Patrocle înțelege pregătirile fetei?
4. Ce dovedește că Patrocle este prietenul Lizucăi?

Lucrăm împreună

1. Citește enunțurile în care este prezentat Patrocle. Cum îl descrie autorul?
2. Privește imaginea care însoțește textul. Ce moment crezi că redă? Povestește oral.
3. Descrie-l, oral, pe cel mai bun prieten al tău.

Reținem!

Să descriem o persoană înseamnă *să prezentăm* atât *felul în care arată*, cât și *cum este această persoană* (ce însușiri sufletești are). Spunem lucruri deosebite sau importante despre înfățișarea sa, cel puțin o însușire sufletească pentru care o apreciem, o întâmplare, un fapt care arată ce fel de persoană este.

Exersează!

1. Transcrie enunțurile care arată ce pregătiri face Patrocle pentru plecare.
2. Răspunde la întrebări:
  - a. Ce fapte arată că fetița îl consideră pe Patrocle prietenul ei?
  - b. De ce își imaginează fetița că Patrocle îi vorbește?
3. Continuă dialogul imaginar dintre Lizuca și Patrocle cu încă două linii de dialog.
4. Transcrie și completează:
Într-o zi, cei doi prieteni..... să meargă.....
(ce au făcut?) (unde?)
Dis-de-dimineață, ...au pregătit rucsacurile .....
(cine?) (care?/ce fel de?)
5. Ești unul dintre copiii din imagine. Scrie un text de cinci – șase enunțuri. Găsește un titlu potrivit.

Ne jucăm!

Joc de rol

Vrei să ajungi în
dumbrava minunată.
Discută cu Lizuca.

Cutiuța cu idei

Codul secret

Împreună cu colegul
tău, inventează un cod
secret (fiecare literă =
semn, număr etc.).

Scrieți câte un mesaj în
acest cod, apoi încercați să
îl descifrați.

Prietenii adevărate sunt veșnice.

Știm să scriem corect!

Exersează!

1. Transcrie textul, completând spațiile punctate cu cuvintele potrivite: *într-un/într-o, s-a/sa, s-au/sau*.

... făcut ora patru. Maria merge la prietena ..., Ruxandra. Pe drum, intră .... cofetărie. Să cumpere fursecuri ... prăjituri? Acum ... hotărât: va lua două savarine. Ține pachetul .... mâna, iar în cealaltă jurnalul lor. Vor să scrie articolul despre excursia în care ... cunoscut.

2. Transcrie în caiet, completând spațiile punctate cu forma corectă *sau* ori *s-au*, iar casetele cu semnele de punctuație necesare.

Copiii ... întâlnit în curtea școlii ☐ Azi este Ziua Sportului ☐ Ei au ales sportul preferat ☐ fotbal ☐ baschet ☐ gimnastică ... handbal ☐

☐ Copii ☐ sunteți gata ... mai așteptăm ☐ se aude glasul doamnei.

3. Scrie propoziții pe baza imaginilor.

într-un, s-a

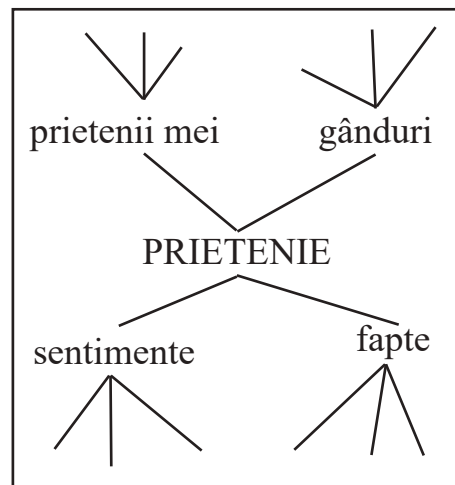
dintr-o, sa

dintr-un, s-au

4. Povestește despre o excursie la munte, după întrebările date:

- Unde a fost întâlnirea? • Când? • Cu ce ați mers? • Ce moment ți-a plăcut cel mai mult? • Cum te-ai simțit în acea zi?

Realizează un ciorchine, după modelul de mai sus.

Discută cu colegii tăi.
Afișați lucrările în clasă.

Cutiuța cu idei

Brățara prieteniei

Din trei fire colorate împletește o brățară a prieteniei pentru prietena ta sau prietenul tău.

Scrie *un bilet* prin care îi mulțumești că te-a ajutat în organizarea excursiei.

ȘTIU, POT, REZOLV

- Citește cu atenție textul, apoi rezolvă cerințele.

Televizorul și copiii

Astăzi, există televizor în aproape orice casă.

La televizor, putem vedea ceea ce nu vedem zi de zi: animale exotice, ținuturi îndepărtate, monumente istorice, stiluri de viață diferite. Aflăm cum e lumea dincolo de strada noastră.

Putem învăța cum să ne jucăm cu alți copii și câteva noțiuni de bune maniere. Aflăm că nu toți suntem blonzi cu ochi albaștri, că unii oameni se deplasează în cărucior, că alții au nevoie de mai mult timp pentru a învăța lucruri pe care noi deja le știm.

Dar prea mult timp petrecut în fața televizorului dăunează sănătății. Devenim inactivi și ne pierdem creativitatea.

- A. 1. Răspunde la întrebări.
- a. De ce spunem că televizorul ne poate ajuta?
  - b. De ce nu este bine să petrecem mult timp la televizor?

2. Formulează o întrebare pe baza textului citit.

- B. Transcrie din text câte un cuvânt care se scrie:
- cu litera *x*;
  - cu un grup de litere;
  - cu *m* înainte de *p* sau *b*.
- Scrie trei propoziții cu aceste cuvinte.

- C. Privește imaginea din dreapta. Gândește-te la situația prezentată. Scrie un bilet de solicitare sau unul de mulțumire, pornind de la această situație.
- Verifică dacă ai scris corect cuvintele, ai scris toate elementele unui bilet și ai așezat corect în pagină.

Apreciază singur

Calificative			
	S	B	FB
A	●	●●	●●●
B	cuvinte ●●	cuvinte ●●●	cuvinte ●●●
	propoziții ●	propoziții ●●	propoziții ●●●
C	Bilet incomplet	Bilet complet, cu 1-2 erori de scriere	Bilet corect

CE POȚI CITI ÎN VACANȚĂ

- *Cartea cu jucării*, de Tudor Arghezi
- *Prisaca*, de Tudor Arghezi
- *Întâmplări din grădina mea*, de Ana Blandiana
- *Păcălici și Tândăleț*, de Nicolae Labiș
- *Basme*, de Petre Ispirescu
- *Povești și povestiri*, de Ion Creangă
- *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu
- *Făt-Frumos când era mic*, de Octav Pancu-Iași
- *Bunicul. Bunica*, de Barbu Ștefănescu Delavrancea
- *Poezii*, de Otilia Cazimir
- *Unde fugim de-acasă?*, de Marin Sorescu
- *Cel mai mare Gulliver*, de Gellu Naum
- *Pif, Paf, Puf*, de Cezar Petrescu
- *Măgărușul*, de Petre Ghelmez
- *Pisica din vis*, de Bucur Milesco
- *Emil și detectivii*, de Erich Kastner
- *Regele tuturor sălbăticiunilor*, de Maurice Sendak
- *Povești*, de Rudyard Kipling
- *Basme*, de Hans Christian Andersen
- *Vrăjitorul din Oz*, de Lyman Frank Baum
- *Matilda*, de Roald Dahl
- *Fetița care a salvat Crăciunul*, de Matt Haig
- *Băiatul din cutia de biscuiți*, de Heather Dyer
- *Aventurile lui Habarnam și ale prietenilor lui*, de Nikolai Nosov
- *Pălăria vrăjitorului*, de Tove Jansson

LECTURA, O ACTIVITATE FOLOSITOARE

Vrei să înțelegi mai bine textele sau cărțile citite? Pentru fiecare lectură, realizează **Harta povestirii** ori **Jurnalul de lectură**.

Poți folosi coli A4 pe care să le aduni într-un portofoliu de lectură.

Iată și două modele care te pot ajuta:

Titlul: _____
_____
Autorul: _____
_____

Locul desfășurării acțiunii:
_____
_____
_____

Personaje: _____
_____
_____

Evenimentele (în ordinea întâmplării lor): _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Sfârșitul întâmplării _____
_____
_____
_____

Din această întâmplare am învățat _____
_____
_____
_____

Jurnalul de lectură.		
Am citit...(titlul, autorul)	Am întâlnit personajele	Mi-a atras atenția

TEXTE PENTRU TRANSCRIERE ȘI DICTARE

Cinci pitici au căsuțe în ciuperci.
Aricii au ace care îi apără de vecinii pofticioși.
Angela și Gigel au două mingi argintii.
Florile gingașe de regina-noptii par niște mărgele presărate prin iarbă.
Gerul mângâie cu degete reci geamurile caselor.
George și Geta sunt frați gemeni.
În poienița din marginea pădurii vom culege fragi.
Gheorghită cere de la gheretă o înghețată cu fistic și ciocolată.

Ați auzit de puiul de arici? Nu știa la ce îi folosesc țepișorii. Hotărî să caute răspunsul, umblând prin pădure. Întâlni un iepuraș.

— Tu nu ai țepișori?

— Nu, răspunse iepurașul. Eu am blăniță moale și patru picioare care mă ajută la alergat.

(după Lucia Muntean, *Povestea puiului de arici*)

Tudorel era un ciobănaș de vreo zece anișori. Prin istețimea lui a scăpat vacile și oile satului din ghearele unor lupi. Nu știa nici de frică, nici de înșelăciune. El spunea tuturor:

— Sunt cioban. Trebuie să îmi păzesc turma!

Nimeni nu îl biruia.

(după Victor Eftimiu, *Fluierul fermecat*)

Când deschise duduia Lizuca ochii, se văzu într-o chilioară albă și într-un pătișor curat sub poclăzi. Pe fereastra deschisă năvălea soarele. Perdeluțele de borangic fâlfâiau lin și boarea dimineții mâna până la copilă murmurul prisăcii și miresme de mătăcină și isop.

Icoanele și candela luceau sus în colțul răsăritului. Lizuca le cunoscuse. Era în căsuța bunicilor ei.

(Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)

Într-o zi de vară, în cuibarul din cotețul găinilor, ieși din găoacea unui ou un puișor de găină galben ca un bulgăre de aur. Se rostogoli afară și își anunță prezența piuind.

Se trezi împreună cu alți puișori într-un țarc de nuiele.

Într-o zi, plecă prin ogradă. Întâlni o namilă cu patru labe, cu urechile pleoștite și nasul cârn.

— Unde ai plecat, prichindelule?

(Mihail Enache, *Doi prieteni*)

Fiarele pădurii o aleseseră odată pe maimuța căpetenia lor. Vulpea veni la maimuța și îi spuse:

— De acum ești căpetenia noastră. Vreau să îți fac un serviciu: am găsit în pădure o comoară. Vino să îți arăt unde este!

Maimuța se bucură tare și o porni după vulpe. Aceasta o aduse în fața unei capcane și îi spuse:

— E ascunsă aici. Poți să o iei singură.

Maimuța vârî laba în capcană și se prinse în ea.

(Lev Tolstoi, *Maimuța și vulpea*)

CURSA ISTEȚILOR

Jucați-vă în grupe de câte patru. Folosiți patru pioni (nasturi) de culori diferite și un zar.

Fiecare jucător aruncă zarul și înaintează atâtea căsuțe cât este numărul.

Pentru a trece de căsuțele cu sarcini, trebuie să le rezolvi sau să ceri ajutorul altui jucător pentru a găsi răspunsul. Nu ai voie să repeți cuvintele date ca exemplu de colegi.

Câștigă cine ajunge primul la final!

Spune de ce este bine să citim.	7	Spune ce este o poezie.	9	Spune ce personaj de carte îți place.
15	Spune două cuvinte cu același sens.	13	Spune ce este un vers.	De ce e bine să respectăm regulile?
Spune un cuvânt care are mai multe sensuri.	27	Explică de ce îți place un anumit anotimp.	Spune ce este un text informativ.	30
35	Spune două cuvinte care rimează.	33	Spune titlul unei poezii.	31
Describe un loc drag.	47	Prezintă-l pe cel mai bun prieten al tău.	49	BRAVO! AI PARCURS TOT TRASEUL!

CUPRINS

Deșteaptă-te, române!, de A. Mureșanu.....3	UNITATEA 4 – POVEȘTILE IERNII
Să facem cunoștință!.....6	<i>Iarna pe uliță</i> (fragment), de George Coșbuc 46
UNITATEA 1 – POVEȘTILE CĂRȚII	Scrierea cuvintelor cu <i>mp</i> și <i>mb</i> 47
<i>Prima zi de școală</i> , după Ionel Teodoreanu. 8	<i>La săniuș</i> , după Ion Agârbiceanu.....48
Propoziția. Comunicarea orală și comunicarea scrisă...10	Două puncte. 49
<i>Povestea cărții de povești</i> , după Emilia Căldăraru. 12	<i>Polul Nord</i> 50
Cartea. Cuprinsul cărții 14	Textul informativ 51
În lumea poveștilor.....15	<i>Scrisoare de la Moș Crăciun</i> , după Mark Twain. ...52
<i>Cearța literelor</i> 16	Vocalele și consoanele 53
Alfabetul 17	Scrierea imaginativă după benzi desenate 54
Acum știu!.....18	Știu, pot, rezolv – Evaluare.....55
Știu, pot, rezolv – Evaluare.....19	<i>Bună dimineața, la Moș Ajun! Sorcova</i> 56
Ne jucăm și învățăm.....20	UNITATEA 5 – POVEȘTI DESPRE CUNOAȘTERE
UNITATEA 2 – POVEȘTILE TOAMNEI	<i>Zburătorul din Carpați</i> 58
<i>Frunza</i> , după Emil Gârleanu.....22	Scrierea cuvintelor <i>sa</i> și <i>s-a</i> 59
Textul. Textul literar.....23	<i>Despre Edison și becul inventat de el</i> 60
<i>Bradul</i> (Poveste populară românească). 24	Scrierea cuvintelor <i>într-o</i> și <i>într-un</i> 61
Semnul exclamării. 25	<i>Legenda muntelui Retezat</i> 62
<i>Cântec</i> , de Șt. O. Iosif. 26	Prezentarea unui loc 63
Poezia. Versul.....27	<i>Un mesaj neașteptat</i> 64
<i>Toamna dintâi</i> , după Erskine Caldwell... ..28	Scrierea corectă a cuvintelor care conțin litera <i>x</i> 65
Acum știu!.....30	Acum știu!.....66
Știu, pot, rezolv – Evaluare.....31	Știu, pot, rezolv – Evaluare.....67
Ne jucăm și învățăm.....32	Acum știu! – Recapitulare la începutul semestrului al II lea
UNITATEA 3 – POVEȘTILE PRIETENIEI	Povestirea unor întâmplări trăite sau observate 68
<i>Împreună</i> , după Cristina Tohănean. 34	Propoziția. Enunțul. Semnele de punctuație. 69
Folosirea virgulei 35	Textul. Povestirea – <i>Pălăria Omului de Zăpada</i> ,
<i>Comoara</i> 36	după Iuliu Rațiu.....70
Folosirea virgulei 37	UNITATEA 6 – POVEȘTILE NATURII
<i>Cenușiul</i> 38	<i>Puiul de elefant</i> , după Rudyard Kipling 72
Grupurile de litere 39	Scrierea corectă a cuvintelor <i>dintr-o</i> și <i>dintr-un</i> 73
<i>Dințișor</i> , după Florin Colonaș.....40	<i>Legenda Soarelui și a Lunii</i> 74
Acum știu!.....42	Scrierea corectă a cuvintelor <i>sau</i> și <i>s-au</i> 75
Știu, pot, rezolv – Evaluare.....43	<i>Legendă</i> , după Iulia Hasdeu.....76
Ne jucăm și învățăm.....44	

Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupuri de vocale (<i>oa, ea, ia, ie, ua, uă</i>).....	77
Scrierea imaginativă după un șir de întrebări	78
Știu, pot, rezolv – Evaluare.....	79
Ne jucăm și învățăm.....	80

UNITATEA 7 – POVEȘTILE FAMILIEI

<i>Poveste de alungat tristețea</i> , după O. Pancu-Iași ...	82
<i>Mămici și copii</i>	84
Prezentarea unei persoane.....	86
Scrierea imaginativă. Afișul.....	87
<i>La bunicul</i> , după Johanna Spyri.....	88
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin literele <i>â</i> și <i>î</i> ..	89
<i>D-l Goe</i> , după Ion Luca Caragiale	90
Acum știu!.....	92
Știu, pot, rezolv – Evaluare.....	93
Ne jucăm și învățăm.....	94

UNITATEA 8 – CEA MAI FRUMOASĂ POVESTE

<i>Țara unde oamenii nu visau niciodată</i> , după Petre	
<i>Crăciun</i>	96
<i>Bătrâna și vasul</i>	98
<i>Sarea în bucate</i> , după Petre Ispirescu.	100
Știu, pot, rezolv – Evaluare.....	102

UNITATEA 9 – POVEȘTI DESPRE MESERII

<i>Ce miros au meseriile</i> , după Gianni Rodari.....	104
<i>Cum se face o bicicletă</i>	106
<i>Acul și barosul</i> , după Ion Creangă.....	108
Acum știu!.....	110
Știu, pot, rezolv – Evaluare.....	111
Ne jucăm și învățăm.....	112

UNITATEA 10 – POVEȘTI ÎNAINTEA VACANȚEI

Revista clasei	113
<i>Cartea cu Apolodor</i> , după Gellu Naum.	114
<i>Lizuca plănuiește o expediție</i> , după Mihail	
Sadoveanu.	116
Știm să scriem corect!	118
Știu, pot, rezolv – Evaluare.....	119
Ce poți citi în vacanță	120

ANEXE

Lectura, o activitate folositoare.....	121
Texte pentru transcrieri și dictare.....	122
Cursa isteților.....	124
Anul acesta ai învățat	126

Anul acesta ai învățat...

- să porți un dialog;
- să îți exprimi o părere, o idee.

- să citești corect un text;
- să înțelegi textul citit;
- să povestești un text citit.

- să asculți cu atenție un mesaj oral și să îl înțelegi;
- să spui ce ai înțeles dintr-un mesaj oral.

- să formulezi, oral și în scris, enunțuri și texte scurte;
- să realizezi, oral și în scris, scurte povestiri după imagini sau după un șir de întrebări.

- să identifici personajele unui text;
- să ordonezi logic momentele unei întâmplări.

- să scrii corect cuvintele *sa/s-a, sau/s-au, într-o, într-un, dintr-o, dintr-un*;
- să scrii corect cuvinte care conțin grupuri de litere.

- să folosești corect semnele de punctuație.

- să colaborezi cu colegii tăi pentru a rezolva sarcini de grup.

- să descrii un loc, o persoană/ un personaj;
- să prezinți o lucrare personală.

VACANȚĂ PLĂCUTĂ!

Ă

Â

B

A

Eu am
învăţat
să citesc
şi să scriu
corect
în limba
română!

b

ă

a

â

c

ISBN 978-606-31-1380-2

9 786063 113802